

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. JAANUARIL ELAS SAKU VALLAS **12 245** INIMEST

Saku vallajuhid räägivad
valikutest ja suundadest

Lk 2

Kas oled valmis,
kui e-teenused
ei tööta?

Lk 9

Kaante vahele jõudis
Saku ajalooraamat

Lk 16

Trepironija aitab
kodust välja pääseda

Lk 14

Mototriali sõitja
Sebastian Tuisk
katsetab piire

Lk 20

Saku vald täna ja homme: vallajuhtid räägivad valikutest ja suundadest

MERILIN PIIRISALU | toimetaja

Sügisese kohaliku omavalitsuse valimised ei toonud Saku valla juhtide hulka väga palju uusi nimesid. Pigem tüürivad valda kogenud tegijad küll mõneti vahetunud rollides. Marti Rehema jätkab kolmandat valitsemis-aega järjest vallavanemana. Tanel Ots valiti pärast kaheksat aastat abivallavanema kohustusi volikogu esimeheks. See ametipost ei ole talle võõras, sest seda pidas ta ka aastatel 2013–2017. Nad räägivad, millises seisus täna oleme ning millised otsused ja valikud kujundavad valla elu lähiaastatel.

Valla juhtimises jätkavad pärast valimisi suures osas samad inimesed. Kuidas teie ise seda tulemust mõtstate?

Tanel Ots: Ei saa öelda, et valimised muutust ei toonud. Ka nendes ametites, kus sama inimene valitakse tagasi, on tegemist ikkagi uue otsusega. Oluline on see, et valijad on saanud oma sõna öelda ja et valimiste eel oli piisavalt teemasid, mille põhjal oma seisukoht kujundada. Valimised on vajalikud kõigile osapooltele – see on demokraatlik viis oma meelsust väljendada. Samuti on meile oluline, et ka eelmisel perioodil valitsusvastutust kandnud valimisliidule Väikelinn Saku anti tugev mandaat.

Ka Marti on olnud varem volikogu liige ning leiame mõlemad, et ainuüksi volikogus ei saa omavalitsuse toimimisest lõpuni aru. Kui tuled teisele poole lauda, siis näed eeltööd ja seda, kuidas põllul sündinud vajadus saab lõpuks määruseks. See on keeruline protsess ning tagasi volikogu esimehe rollis suudan paremini mõista, kuidas avalikus sektoris asju tegelikult teha saab – mitte öelda, et ei ole võimalik.

Marti Rehema: Võtan nelja aasta tagant toimuvaid valimisi kui usaldushäätetust. Tänu sellele ei ole vallajuhtide ega valitsevat koalitsiooni või erakonda, kes saaks öelda, et teeme pikalt ainult nii nagu meile meeldib – nelja aasta tagant antakse tehtule tagasiside. On hea meel tõdeda, et seekord oli hinnang meie jaoks positiivne. Oleme oma valijatele väga tänulikud.

Tanel Ots: Tahan esile tõsta ka opositsiooni rolli, mis on kohaliku elu ja demokraatia toimimise seisukohalt äärmiselt oluline. Kui eelmises koosseisus oli opositsioon pigem väiksem ja nõrgem, siis täna on see tugev ning koosneb asjalikest inimestest. Mulle tundub, et kõik olulisemad valijagrupid on saanud oma esindatuse ja suuri kõrvalejääjaid ei ole. Ootame opositsioonilt sisulist kaasamõttlemist, head koostööd ja kõrvaltvaataja pilku. Vajadusel ka kriitilist pilku. Olen lubanud olla kogu volikogu esimees, mitte ainult koalitsiooni esindaja.

Viimasel ajal on palju räägitud valla finantsseisust, suurest investeeringust koolimaja ja spordikompleksi rajamiseks ning sellega kaasnenud keerulisest perioodist. Kui vaadata kogu pilti, siis millises seisus on Saku vald praegu?

Marti Rehema: 2025. aasta oli meie jaoks keeruline. Kool koos sisustuse ja sporditaristuga maksis ligi 34 miljonit eurot ning see tuli täielikult vallaelanike ja pankade rahast. Ühtegi toetust me selleks ei saanud. Projekti algfaasis ei olnud võimalik arvestada vahepeal toimunud maksumuudatustega: käibemaks tõusis selle aja jooksul kaks korda ning lisandus riigi poolt tulubaasi ümbermängimine.

Need mõjud võimendusid 2025. aasta keskel, kui kooli kompleks oli peaaegu valmis. Teise käibemaksutõusu tõttu 1. juulist püüdsime suure osa töödest enne seda akteerida, mis tähendas, et kuu aega hiljem tekkisid miljonitesse ulatuvad kohustused. Rahavooliselt oli neid keeruline täita, mistõttu leppisime tarnijatega kokku arvete ajatamises ning sõlmisime Maksu- ja Tolliametiga kokkuleppe kahe kuu maksude osaliseks ajatamiseks järgmise 12 kuu jooksul.

Oleme kõikidest kokkulepetest kinni pidanud ning peaaegu kõik tarnijate arved said aasta lõpuks tasutud – jäänud on vaid üks ajatatud kokkuleppe tarnijaga, mis lahendatakse lähikuudel. Samuti kestab Maksu- ja Tolliametiga septembris 2025 ajatatud kokkulepe kuni 2026. aasta septembrini.

Üldine finantsseis on täna parem kui pool aastat tagasi, kuid peame arvestama, et laenukohustused tuleb järgmise kümne aasta jooksul tagasi maksta. Pinget lisab ka see, et 2026. ja 2027. aastal väheneb riigi poolt omavalitsustele makstava tulumaksu osakaal veelgi.

Positiivne on elanike arvu mõõdukas kasv. 1. jaanuari seisuga elab Saku vallas 12 245 inimest ning eelmisel aastal lisandus 220 elanikku, mis oli Harjumaa omavalitsuste arvestuses (v.a Tallinn) viies tulemus. Meile see sobib. Liiga kiire kasv tekitaks omavalitsusele uusi probleeme.

Kokkuvõttes võib öelda, et oleme keerulisest olukorrast mõistlikult läbi tulnud ning olnud oma tarnijatele ja ehitajatele usaldusväärne partner.

Tanel Ots: Finantsseisu üle on palju arutletud, kuid samal ajal on väga hea kuulda tagasisidet, et uus kool ja spordirajatised on kasutuses ning rõõmustavad inimesi. Täna näeme, kui aktiivselt uisutatakse jääväljakul. See kinnitab, et midagi sai tehtud õigesti.

Sarnast tagasisidet kuuleme ka naabervaldade juhtidelt. Kuigi olukord on olnud keeruline, vaadatakse Saku uue kooli- ja spordihoone peale heas mõttes kadedusega. Sümbolseks hetkeks kujunes Harjumaa omavalitsuste liidu ball, kus juhatuse esimees alustas oma aasta tähtsaimat kõnet just Sakus valminud objektidest.

Raskel ajal tähendab valikute tegemine sageli kokkuvõtteid. Milliseid otsuseid tuli teha töötajate vaates?

Marti Rehema: Stabiilsuse ja hea sisekliima hoidmine oli meie jaoks keerulisel ajal väga oluline. 2025. aastal me palku ei tõstnud, samuti ei makstud ühtegi preemiat. Kevadel ja suvel vähendasime töötajate koosseisu ca viis protsenti. Seda enam on hea meel, et sel aastal saame minna kaasa õpetajate palgatõusuga nii koolides kui ka lasteaedades.

Üldhariduskoolide õpetajate palgad tõusevad riigi rahastusel 8,24% ning selleks, et saada riigilt toetust, peame ka lasteaiaõpetajatele tagama sama

Vallavanem Marti Rehema ja volikogu esimees Tanel Ots uuel jääväljakul, mis on saanud vallarahvalt väga sooja vastuvõtu Foto: Merilin Piirsalu

palgatõusu. Oleme otsustanud säilitada kooliõpetajatele ka valla poolt makstava lisatoetuse, mis annab konkurentsieelise.

Lisaks oleme jätkanud kooliõpetajatele sõidukompensatsiooni maksmist ning laiendame tasapisi sama süsteemi laste-aedadele, et hoida ja toetada õpetajaid, kes tulevad meile tööle kaugemalt.

Milliseid kokkuvõidu puudutavaid otsuseid on vald veel pidanud viimastel aastatel tegema ja kuidas need igapäevases elus välja paistavad?

Marti Rehema: Mulle juhina keelatud ajad isegi meeldivad, sest siis on rohkem põhjust vaadata eelarves ridade taha. Tuleb küsida, kas headel aegadel märkamatuks paisunud kulud on tegelikult vajalikud.

Näiteks otsustasime eelmisel aastal ära jätta festivali Sack von Sound. Festivalil oli pooldajaid, aga ka neid, kes pidasid seda põhjendamatuks valla raha kulutamiseks. Eelarve koomaletoimimise olukorras leidsime, et me ei saa seda enam lubada.

Kokkuvõid on puudutanud kõiki allasutusi ja vallamaja teenistusi ning mitmed tegevused on pandud pausile. Sel aastal saab Saku vald 160-aastaseks ning suurt pidu me praegu ei korralda. Samas on juubeliaasta pikk ning kindlasti

korraldame väiksemaid põnevaid ettevõtmisi läbi aasta.

Tanel Ots: Sel korral on meil erakordne võimalus tähistada valla juubelit mahuka ajalooraamatu ilmumisega. Oleme seda mitu aastat ette valmistanud ning põhjaliku arhiivi ja parimate autorite abil on selle paiga loole monument valminud.

Eraldi tänan varasemat kauaaegset raamatukoguhatajat Ene Loddest, kelle jaoks on raamatu valmimine ja aastatepikkune Saku Koduloo Wiki koostamine olnud sisuliselt elutöö. Kui peost saab osa piiratud hulk inimesi, siis raamat jääb püsima ja selle kaudu saab juubeliaastat tähistada veel pikka aega.

Millised tegevused ja investeeringud on praeguses olukorras pausile pandud või edasi lükatud?

Marti Rehema: Käesolevaks aastaks suuri investeeringuid plaanis ei ole, küll aga jätkuvad tavapärase tööd, nagu teede remondid, parendused ja kuum-pindamised.

Väiksemamahulistest töödest on kavas muusikakoolile eraldatud ruumide remont Tallinna maantee 10 hoones aastatel 2026–2027. Samuti on plaanis noortekeskuse uue hoone renoveerimine, mida soovime ellu viia käesoleval aastal.

2027. aastal osaleme Maidla Maja projektis, mis on nelja valla ühine ettevõtte. Tegemist on füüsilise ja vaimse puudega erivajadustega õpilastele mõeldud keskusega koos õpilaskoduga, mis peab valmima 2027. aasta lõpus. Meil on seal loetud arv kohti ning projekt on seotud toetusmeetmega.

Edasi on lükatud raudteeäärse spordipargi laiendus. Skatepargi ja *pumptrack*'i projekt on küll valmis, ehitaja on valitud, aga eesmärk on see ellu viia 2027. aastal.

Samuti on ühest toetusprojektist eraldatud 0,5 miljonit eurot jõepromenaadi rajamiseks tänasest autosillast kuni Tallinna ringteeni. Selle ehitamise planeerime ette võtta 2028. aastal.

Kuigi Kajamaa Kooli arhitektuuri konkurss läks väga hästi ja projekt on valmis, on teadlik otsus, et järgmise viie aasta jooksul uut Kajamaa Kooli ei ehitata.

Tanel Ots: Kui paljudel on mure teedehituse pärast, siis vald ei istu käed rüpes, vaid kasutab praegust aega uute teelõikude planeerimiseks. Omavalitsuse vaates ei ole teedehitis ainult füüsiline ehitustöö. Sellega kaasneb projekteerimine, läbirääkimised maaomanikega ja mitmed muud ettevalmistavad tegevused.

Marti Rehema: Praegu on projekteerimise faasis neli konkreetset kergliiklusteelõiku: Kasemetsa jaamast

Praegu kergesse talveunne suikunud spordipark saab skatepargi ja pumptrack'i näol täiendust 2027. aastal

Foto: Merilin Piirsalu

Kajamaale, Tõdva–Kiisa, Lokuti–Tõdva küla ning Rahula küla sisesed teed kuni Saue küalani. Lisaks projekteeritakse tulevikus Kurtnast Tagadi suunale jääv teelõik.

Tanel Ots: Pikemas perspektiivis on soov rajada valda eakate kodu, kindlasti koostöös erasektoriga. Oleme kohtunud valdkonna tegijatega, kelle sõnul on sellise hoone rajamiseks vajalik nii detailplaneering kui ka vee- ja kanalisatsiooni trasside olemasolu. Samuti rõhutati, et asukoha valikul on looduskauni vaate kõrval veelgi tähtsam eakaaslaste ligipääsetavus ehk ühistranspordipeatuse ja kergtee lähedus. Need tingimused on Tuisu teel valminud detailplaneeringu puhul tagatud.

Nüüd on vaja leida hea partner, kellelega edasi liikuda. Lähikuudel kohtume kõikide suuremate hooldekodude esindajatega veelkord. Meie uks on avatud ka suurtele ja võimekatele tegijatele väljaspoolt Eestit.

Milliste teemadega vald veel praegu tegeleb, mis ei pruugi igapäevaselt silma paista, kuid mõjutavad elukeskkonda ja vaba aja veetmise võimalusi?

Tanel Ots: Alanud perioodi üks suuremaid väljakutseid on tegelemine Kõrnumäe ja osade Männiku

karjääridega, kus kaevandamine on lõppenud või lõppemas. Need on suured alad, mille tuleviku üle tuleb otsustada ning kus peitub märkimisväärne potentsiaal.

Kaevandamise järel on karjääride rekultiveerimine kaevandaja kohustus – see tähendab maa korrastamist, puude istutamist ja ohutute nõlvade kujundamist. Oleme viimaste otsustega kaubelnud välja, et karjääridesse jääks sobiv reljeef, mis võimaldaks tulevikus rajada ka suplusalasid.

Sarnaselt Valdeku järvele, kus vald on sõlminud pikaajalise lepingu partneriga, kes on rajanud atraktsioonid ja haldab suplusala, võiksid ka teised ammendunud karjäärialad tulevikus tavakasutusse minna. Usun, et koostöös erasektoriga võib nendesse piirkondadesse tekkida nii veespordivõimalusi kui ka väiksemate rannakohvikutega päevitamis- ja suplusalasid. Tegemist on etapiviisilise protsessiga. Osad Männiku karjääri alad jäävad veel pikaks ajaks suletuks, kuid mitmed suuremad alad on nüüd valmis arendamiseks. See on meie jaoks korraga nii väljakutse kui ka võimalus, mille täpset rahalist mõju täna veel hinnata ei oska.

Kas on teemasid või otsuseid, mille puhul te juba täna teate, et need võivad

elanike seas olla ebapopulaarsed või tekitada vastuseisu?

Marti Rehema: Üks keerulisemaid teemasid on liiva kaevandamine. Sellega tegeleme sisuliselt iganädalaselt, sest surve kaevandajate poolt on väga suur. Samas tuleb mõista, et vald ei tee kaevandamisotsuseid, vaid need on riiklikud otsused.

Tanel Ots: Riik on algatanud Harju maakonna maavarade teemaplaneeringu, mille eesmärk on kaardistada kõik piirkonna maavarad. Kuna tulevikus ei pruugita iga ala puhul enam kohalikul omavalitsuselt eraldi kooskõlastust küsida, on praegu äärmiselt oluline selles protsessis aktiivselt kaasa rääkida. Valla seisukoht on, et kaevandusalad ei tohi laieneda üle maantee lõuna ja ida suunal.

Marti Rehema: Lisaks kaevandustele on päevakorras energiateemad. Saku valda on laekunud soovialdused gaasielektrijaama rajamiseks. Täna on see veel uuringute faasis ning ühe avalduse puhul on algatatud detailplaneering.

Tanel Ots: Gaasielektrijaamade rajamise vastu tuntakse huvi just siin, sest Saku vald on Eestis üks vähesteid piirkondi, kus on olemas väga võimas elektritaristu. Eelkõige Kiisa piirkonnas ristuvad suured, 330-kilovoldised elektriliinid ning lisandub ka gaasitrass.

Männiku karjäärialad on valla jaoks korraga väljakutse ja võimalus, tulevikus võiks siin olla suplus- ja veesportivõimalused

Foto: Annika Kuhja

See muudab piirkonna investorite jaoks atraktiivseks.

Lisaks gaasielektrejaamadele on huvi tuntud ka akupankade rajamise vastu, mida on võimalik olemasoleva taristuga ühendada. Samuti on maailmas kasvav surve suurte andmekeskuste rajamiseks. Ka meie poole on juba pöördutud.

Eestis on vaid viis-kuus piirkonda, kus selleks vajalik taristu üldse olemas on, ning siia lisandub ka kliima – jahedam keskkond sobib andmekeskustele hästi, kuna jahutusvajadus on suur. See kõik tähendab, et surve selliste rajatiste jaoks on Sakus tugev. Valla ülesanne on vaadata investeeringute sobivust keskkonnaga ning olemasoleva üldplaneeringu suundadega.

Kas te saate vallaelanikelt ka isiklikku tagasisidet? Milline see viimasel ajal on olnud ja kas te üldse ootate seda?

Marti Rehema: Mina saan tagasisidet peamiselt inimestega silmast silma suheldes. Pärast valimisi oli palju positiivset tagasisidet ja õnnitlusi ning väga teravat kriitikat ei olegi olnud. Ootaksin tegelikult isegi rohkem konstruktiivset kriitikat ja ettepanekuid, mis aitaksid asju paremini planeerida ja ellu viia. Eestlane kiidab harva, aga juhtub sedagi. Hea on positiivset tagasisidet kolleegidega jagada ja neid omakorda tänada.

Tanel Ots: Inimesed astuvad sageli ligi ja uurivad erinevate teemade kohta, et valla tegemistest paremini aru saada. Küsimusi esitatakse nii meediakajastuste, investeeringute kui ka hooajaliste murede kohta. Mulle väga meeldib inimestega suhelda, sest see aitab kohalikku elu paremini tunnetada.

Kui oluline on teie jaoks otsuste tegemisel kogukonna hääl ja kuidas see päriselt otsustesse jõuab?

Tanel Ots: Vallaelanikel on mitmeid võimalusi kaasa rääkida – esitada ettepanekuid arengukavasse, osaleda avalikel aruteludel ning teha ettepanekuid kaasa eelarve kaudu. Praktikast on väga oluline ka see, et volikogus on esindatud aktiivsed külade eestvedajad eri piirkondadest.

Nii meie valimisliidus kui ka teistes nimekirjades on inimesi, kes küll kõik volikokku ei kuulu, kuid volikogudes esindatud nimekirjade kaudu ideid edasi annavad. Ka see on oluline osa kogukonna hääle jõudmisest otsusteni.

Marti Rehema: Olen Sakus elanud üle viiekümne aasta ning mul on siin suur tutvusringkond. Olen olnud ühiskondlikult aktiivne ja ka mõned minu lastest elavad siin, mistõttu jõuavad elanike arvamused minuni väga sageli

igapäevase suhtluse kaudu – ka laste ja lastelaste kaudu. Püüan kuulnud otsuste tegemisel arvesse võtta.

Kaasava eelarve ettepanekutest on samuti tulnud mitmeid nutikaid ideid, mis ei pruukinud küll rahastust saada, kuid mida oleme siiski arvesse võtnud. Näiteks on just nii tõstatunud avalike veekraanide ja tualettide vajadus erinevate spordiväljakute juures.

Millist Sakut tahaksite näha viie aasta pärast? Milline oleks vald, mille üle te uhkust tunneksite?

Marti Rehema: Viimasel ajal olen sageli kuulnud mõtet, et Sakut ei tohiks lasta liiga suureks kasvada, ja sellega olen nõus. Soovin hoida joont, et vald kasvaks mõõdukalt, umbes 200–300 elaniku võrra aastas.

Oluline on arendada sisemist kvaliteeti nii, et teenused, mida vald pakub, oleksid võrreldavad Tallinna ja teiste naabritega. Samas ei taha ma, et Saku vallas oleks liiga palju tööstust. Pigem peaksime jääma mõnusaks, tänapäevaseks ja turvaliseks elamispiirkonnaks.

Oleme viimastel aastatel päris palju ehitanud ja see on tore. Aga lisaks sellele lähevad mulle väga korda avaliku ruumi projektid. Olin rõõmus, kui mõisapark sai korda, ning loodan, et tulevikus saavad valmis ka jõeepromenaad ja keskpromenaad, mis pakuvad inimestele veel paremat elukeskkonda.

Pingutame selle nimel, et Saku vald oleks parim paik elamiseks.

Tanel Ots: Saku vallas elab keskmisest haritum, asjalikum ja ägedam inimene ning sellised inimesed vääri- vad elukeskkonda, mis ei koosne ainult objektidest ja rajatistest, vaid ka inimestest, kellega koos midagi väärtuslikku luua.

Olen ise saanud olla mitme algatuse juures ning julgustan kõiki leidma oma koht, kus panustada kogu valla heaks. Meil on palju ühingu- Naiskodukaitses, Kaitseliit, Lõvid, külaseltsid, Priitahlikud Pritsimehed, 4x4 Saku Abimehed – võimalusi kaasa lüüa on mitmeid.

Usun, et iga inimene vajab aeg-ajalt argipäevast välja astumist, teise inimese kohtamist, kellegi abistamist ja koostööd. Omakasupüüdlikkusest loobumine ja teise inimese tõeline kohtamine aitab tegelikult leida iseennast.

Vallavalitsuse korraldused

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

16. detsember

- Kinnitati Kurtina Kooli hoolekogu koosseis.
- Otsustati eraldada spordiklubide baastoetust: noorte arvu alusel kokku 55 600 eurot (spordiklubidele, kes pakuvad lastele ja noortele võimalust osaleda sporditegevuses Saku valla territooriumil) ning Saku valla territooriumil noorte treeningtegevusi juhendavate treenerite tööjõukulu toetuseks summas 77 550 eurot.
- Kinnitati alates 01.01.2026 toidu maksumus koolides: hommikusöök 0,70 eurot; koolilõuna 1.–4. klass 1,90 eurot; koolilõuna 5.–12. klass 2 eurot; pikapäevasöök 1,50 eurot. Koolide personali lõunasöögi maksumuseks 2 eurot ning külaliste lõunasöögi maksumuseks 3 eurot.
- Kinnitati lasteaedade ja toitlustusteenistuse personali lõunasöögi maksumuseks 2 eurot ning külaliste lõunasöögi maksumuseks 3 eurot.
- Otsustati osutada tugiisikuteenust neljale raske puudega lapsele.
- Otsustati kompenseerida raske puudega lapsele toetava teenusena logopeedilise ja müofunktsionaalse teraapia osutamine.
- Otsustati pikendada sotsiaalteenusena eluruumide kasutusse andmist kaheksale abivajavale isikule ning anda ühe abivajava isiku kasutusse sotsiaalteenusena eluruum aadressil Tallinna mnt 1a, Saku.
- Otsustati tasuda isiku tuhistamiskulud.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Talve tee 37 Üksnurme küla; Ilmarise tee 9, Metsanurme küla; Kurereha tee 3, Metsanurme küla ja Kuresoo põik 8, Metsanurme küla ning päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Kajamaa küla, Heinapõllu.
- Anti nõusolek Saku alevikus asuvate katastriüksuste Männituka tee 25 ja Männituka tee 15 vaheliste piiride muutmiseks.

30. detsember

- Kehtestati Traani tee 1 jääväljakul „Vaba hoki“ kasutamise hinnaks täiskasvanutele 10 eurot kord.

- Anti määrus valla munitsipaallasteaeda vastuvõtu taotlemise, vastuvõtmise ning väljaarvamise reguleerimiseks.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Tihase tee 34, Kasemetsa küla ning üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressidel Möisamäe, Üksnurme küla ja Möisapõllu, Üksnurme küla ning üksikelamu ehitusprojekti ja juurdepääsu teeprojekti koostamiseks Kasemetsa tee 159, Metsanurme küla.

6. jaanuar

- Kinnitati Saku valla 2026. aasta huvihariduse ja huvitegevuse kava.
- Kanti maha põhivarana arvel olev Kүүtsu tänava ülekäiguraja erivalgustus.
- Kinnitati kolmeks aastaks Saku Päevakeskuse hoolekogu koosseisus Veera Sepp, Eda Esperk, Ülle Kivirähk, Kaide Raal ja Saku Vallavolikogu esindaja vastavalt volikogu otsusele.
- Otsustati osutada tugiisikuteenust keskmise puudega lapsele ja raske puudega lapsele. Teenust osutab EELK diakoonia- ja ühiskonnatöö sihtasutus.
- Seati hooldus ja määrati hooldaja raske puudega isikule.
- Otsustati osutada isikliku abistaja teenust raske puudega isikule.
- Otsustati pikendada sotsiaalteenusena eluruumide kasutusse andmist neljale abivajavale isikule aadressil Tallinna mnt 1a, Saku.
- Määrati isikule hooldamisega seotud lisakulude katteks muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus ning kahele puudeva töövõimega isikule küttematerjali ostuks muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Anti MTÜ-le Ultimate Saku tasuta kasutada Saku Spordikeskuse uus pallimängusaal koos jooksurajaga Harjumaa koolidevahelise Ultimate Frisbee meistrivõistluste läbiviimiseks.
- Anti OÜ-le Domus Kinnisvara Vahendus õigus 01.01–31.03.2026 reklaamtahvli paigaldamiseks Roobuka külas Roobuka tee 6 ning

kahepoolse reklaami paigaldamiseks Saku alevikus Üksnurme tee lõik 2 kinnistule.

- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Tānassilma küla, Toomakalda.

13. jaanuar

- Sätestati Saku Gümnaasiumi vastuvõtmise tingimused ja kord osas, mida ei reguleeri haridus- ja teadusministri 19.08.2010. a määrus nr 43 „Õpilase kooli vastuvõtmise üldised tingimused ja kord ning koolist väljaarvamise kord“.
- Kehtestati Saku Gümnaasiumi õpilastele koolimütsi tellimise hinnaks 24 eurot.
- Kinnitati alates 01.02.2026 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumide (Teaduse 1, Saku ja Kurtina tee 8, Kiisa) üürihinnad.
- Otsustati kompenseerida raske puudega lapsele toetava teenusena alternatiivkommunikatsiooni õpet kuni 9 seansi kuus, puudega lapsele toetava teenusena ratsutamisteraapia ning raske puudega isikule sotsiaaltransporditeenusena sõidud kodust erihoolekandeteenusele.
- Otsustati osutada tugiisikuteenust raske puudega lapsele ning raske puudega isikule.

30. detsember, Saku Maja üldkoosolek

- Valiti Saku Maja nõukogu liikmeteks volituste tähtajaga 31.12.2029 Maia Sokk, Tanel Ots, Eero Alamaa, Johannes Paldrok ja pikendati nõukogu liikme Tanel Mootse volitusi.
- Määrati alates 01.01.2026 Saku Maja nõukogu esimehe tasuks 662 eurot kuus ning nõukogu liikme tasuks 420 eurot kuus.

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel
www.sakuvald.ee/dokumendiregister

Vallavolikogu

18. detsembri volikogu istungil osales 20 liiget, puudus üks.

- Otsustati registreerida Saku Vallavolikogu fraktsioon „Eakad“ (fraktsiooni esimees Ivar Raig, aseesimees Leo Jürgeonson ja liige Sale Mantsik) ning lugeda fraktsiooni tegevus alanuks.
- Suunati Saku valla 2026. a eelarve eelnõu 2. lugemisele.
- Tunnistati kehtetuks Saku valla Kiisa aleviku Saare 20 kinnistu detailplaneering.

- Nimetati Harjumaa Omavalitsuste Liidu volikogusse Saku Vallavolikogu esindajana Tanel Ots ja tema nimelise asendajana Arvi Ratassepp.
- Nimetati Harjumaa Omavalitsuste Liidu volikogusse Saku Vallavalitsuse esindajana Marti Rehema ja tema nimelise asendajana Eero Alamaa.
- Nimetati Saku valla esindajateks kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtjaks Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule järgmised isikud: Eero Alamaa ja tema

asendajaks Marti Rehema; Tanel Mootse ja tema asendajaks Rando Kruuse; Peeter Leidmaa ja tema asendajaks Irja Tiri; Annely-Thea Häggblom ja tema asendajaks Mart Siimann.

- Nimetati Saku valla esindajaks kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtjaks Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikokku järgmised isikud: Eero Alamaa ja tema asendajaks Marti Rehema; Tanel Ots ja tema asendajaks Arvi Ratassepp.

DETAILPLANEERINGUD

Saku Vallavolikogu 18.12.2025. a otsusega nr 55 tunnustati kehtetuks Saku valla Kiisa aleviku **Saare 20 kinnistu** detailplaneering (DP).

Saku Vallavalitsuse 28.03.2006. a korraldusega nr 290 kehtestati Saare 20 kinnistul DP aianduskrundi ümberformistamiseks elamukrundiks ja ehitusõiguse määramiseks. Ehitusaluseks pinnaks määrati 200 m². Kinnistu omanik soovis loobuda planeeringu elluviimisest DP-s toodud tingimustel.

Saku Vallavalitsuse 13.01.2026. a korraldusega nr 35 kehtestati Saku valla Männiku küla **Tooma tee 42 maaüksuse ja lähiala** detailplaneering (DP).

DP-ga määratakse ehitusõigus ja tingimused Tooma tee 42 katastriüksuse hoonestamiseks. Krundi täisehituse protsent on kuni 40% ja lubatud on kuni neli äri- ja tootmishoonet suurima lubatud kõrgusega 14 m. Lisaks antakse DP-ga tehnovõrkude ja rajatiste, heakorrasuse, haljastuse, liikluskorralduse ja parkimise

põhimõtteline lahendus. DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga. DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju ala ja selle lähiumbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda geoinfosüsteemis EVALD, Saku valla kodulehel ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitamme tee 15, Saku alevik).

Ootame ettepanekuid Saku valla tänukirjale

Kutsume üles märkama ja tunnustama inimesi, kes on andnud panuse Saku valla arengusse ja heasse käekäiku ning 4. veebruarini ootame esitama kandidaate Saku valla tänukirjale.

Kandidaate saab esitada Saku valla veebilehel. Esitamise keskkonda saab siseneda ID-kaardi, Smart-ID või Mobiil-IDga.

Saku valla tänukiri antakse inimesele, kes on oma tegevusega toetanud Saku valda või koostöös vallaga korraldatud üritust, esinenud edukalt valla korraldatud konkursil või muul viisil väärilt esindanud, toetanud või edendanud valla mainet.

Oleme tänulikud iga ettepaneku eest, mis aitab esile tõsta inimesi, kelle pühendumus ja tegevus väärivad avalikku tunnustust.

Tänukirjad antakse üle vabariigi aastapäeva tähistaval aktusel.

Foto: Erlend Štaub

Kaugkütte torustiku ehitus mõjutab Tiigi tänava liikluskorraldust ja Uusmäe bussipeatust

KALEV EENSAAR | teedeinsener

Ehitustööd Tiigi tänaval

Foto: Sergei Ponomarjov

Kaugkütte jaotustorustiku ehitus mõjutab Saku Tervisekeskuse ees oleva Tiigi tänava liikluskorraldust ja Uusmäe bussipeatust läbivaid bussiliine esmaspäevast, 12. jaanuarist kuni 22. veebruarini.

Novembri lõpus algas AS Saku Maja soojusjaama (Tehnika tn 10) ja Soo teeäärsete uute kortermajade vahelise kaugkütte jaotustorustiku ehitus. Novembris ja detsembris kulges trassi ehitus Tehnika tänavalt risti Staadioni tänavaga, garaazide vahelt ja jäätmejaama tagant.

Jaanuaris jõuavad kaevetööd Uusmäe teed kaudu kuni Soo tee 3//5 kortermajadeni. Veebruari teises pooles tehakse ka liitumine risti üle Soo tee kuni Uus-Kopli, Liina ja Liana kinnistuteni.

Ehitustööde tõttu on suletud:

- ♦ Uusmäe tänav nr 8, 10 ja 12 kortermajade ees **12.01–06.02**
- ♦ Soo tee ehitatava Soo teeäärse kortermaja ees **20.02–22.02**

Teede sulgemise perioodidel on:

- ♦ muudetud Tiigi tänav (lõigus Tiigi tn 8 – Saku Tervisekeskus) ühesuunaliseks suunaga tervisekeskuse poole.
- ♦ mõjutatud Saku valla siseliinid (sh SV10, SV11, SV13, SV16).

Bussiliin nr 177 Tallinn–Saku–Kiisa–Aespa ei läbi perioodidel 12.01–06.02 ja 20.–22.02 Uusmäe peatust, lähim peatus on Saku Kingu.

Nii Saku poole suunduvad kui ka väljuval suunal olevad bussid kasutavad ümbersõiduks ajutiselt ühesuunaliseks muudetavat Tiigi tänavat ja hakkavad peatuma Uusmäe peatuses (23850-1), mis paikneb Saku Tervisekeskuse pool.

Ümbersõidu tõttu võib graafikus ilmnedada hiline mis.

Uusmäe tänava kaevetöid tehakse etappide kaupa ning ehitaja tagab läbipääsud kergliiklejatele ning ajutised

ligipääsud kohalikele elanikele, operatiivsõidukitele, prügiveoteenuse ja positiivse teenuse osutajatele kortermajade ja parklateni.

Kaevetööde käigus lõhutud asfaltkattega sõiduteed ja kergliiklusteed taastatakse taliperioodil esialgu freesasfaldiga. Asfaltkattega teed taastatakse lõpuks asfaldiga 30. aprilliks 2026 ning haljastad 31. maiks 2026.

Sõiduteede ja bussiteede skeemid leiab valla veebilehelt.

Täname mõistva suhtumise eest ja vabandame võimalike ebamugavuste pärast!

Kaugkütte jaotustorustiku ehituse tellija on Saku Maja AS.

Ehitustöid teostab Magma AS, kontakt: Sergei Ponomarjov, tel 5697 0530.

Ehitustööde aegse liikluskorralduse eest vastutab Ramudden OÜ.

Teate talihoolde infoliinile saab edastada ka SMSi või e-posti teel

Alates 1. detsembrist vastab Saku vallas talihooldega seotud küsimustele kõnekeskus, kuhu saab helistada või SMS-i saata numbril 5417 3713.

Telefon töötab ööpäevaringselt.

Andke teada kui on näiteks:

- ♦ tee lumest lükkamata jäänud
- ♦ lükkamine on tehtud puudulikult
- ♦ bussipeatus on jäänud puhastamata
- ♦ kõnniteedel ei ole tehtud libedusetõrjet jmt.

Oma küsimuse või mure saab saata ka e-postile sakuteehoole@gmail.com.

Kõnekeskuse teenust osutab T-Ilm OÜ.

Kas oled valmis, kui e-teenused on suunatud „sundpuhkusele“?

VERONIKA LAAKSO | Naiskodukaitse Saku jaoskond

Vahel kogeme ikka, et üks või teine e-teenus on häiritud või ajutiselt rivist väljas ning loodame, et kõik tavapärane kiirelt normaliseeruks. Oled sa mõelnud, kas ja kuidas mõjutab see sinu elu, kui e-teenused ei toimi? Digiriigis elades on paljud meist harjunud, et vajalikud teenused on alati vaid paari kliki kaugusel. Sageli mõtleme sellele privileegile alles siis, kui need enam ei tööta.

E-teenuste häired võivad tekkida mitmel põhjusel: tehnilised rikked, küberrünnakud, elektrikatkestused või teenuste ülekoormus näiteks kriisiolukorras. Enamasti on katkestused lühiajalised, kuid ka ajutine katkestus võib oluliselt mõjutada igapäevast toimetulekut. Näiteks kui pangateenused ei ole kättesaadavad, poes ei saa maksta pangakaardiga või internetipangas ülekandeid teha. Kui digiresept ei avane, võib vajalik ravim jääda apteegist ostmata. Kui riigiportaali ei tööta, katkeb suhtlus ametiasutustega.

Mis toimub küberruumis?

Eesti küberturvalisuse keskus on Riigi Infosüsteemi Amet (RIA), mis jälgib muuhulgas olukorda küberruumis, koostab ohuhinnanguid ja annab ülevaateid turvanõrkustest. RIA kodulehelt selgub, et ainuüksi 2025. aasta detsembris registreeriti 998 mõjuga intsidenti, mis on viimase poole aasta keskmisest kõrgem näitaja.

Näiteid 2025. aasta detsembrikuu intsidentidest:

- üks perearstikeskus langes lunavararünde ohvriks
- Cloudflare'i süsteemi tabas rike, mille tulemusel olid mitmed veebilehed ja -teenused Eestis ja mujal maailmas kättesaamatud
- rünnati ühe vallavalitsuse valve- ja pääsusüsteemide serverit
- tõrked Politsei- ja Piirivalveameti isikutuvastus- ja menetlusinfo-süsteemi töös
- mitmeid tunde ei toiminud veebilehtedel elron.ee ja pilett.ee rongipiletite müük ega sõiduplaanide otsing
- häired RIA teenuste töös, sealhulgas

olid mõjutatud riigiportaal eesti.ee, riiklik autentimisteenus TARA ja X-tee

Kas ja kuidas võiksid sellelaadsed intsidendid mõjutada sinu tavapärast elu? Millised teenused on sulle igapäevaselt olulised? Millised sinu tegevused sõltuvad kõige enam e-teenustest?

Mida saad ise ära teha?

E-teenuste mittetoimimine ei ole pelgalt ebamugavus – see võib puudutada meie turvatunnet, tervist ja majanduslikku toimetulekut. Digilahendused on saanud loomulikuks osaks meie elukorraldusest, kuid just seetõttu tasub endalt küsida – kas mul on olemas alternatiivid juhaks, kui e-teenused on mingil põhjusel „sundpuhkusel“ ega ole kättesaadavad? Eelnevad ettevalmistused aitavad vähendada segadust olukorras, kus harjumuspärased lahendused ei toimi.

Mõtle läbi, kas sul on:

- kodus nädalane sularahavaru, et vajadusel teha esmaseid oste
- auto kütusepaak pigem täis kui tühi
- vajalike ravimite kuuajaline varu
- olulised telefoninumbreid (pere liikmed, lähedased, tööandja) kirjas ka paberil
- teada, kust saab usaldusväärset infot,

kui tavapärased digikanalid ei ole kättesaadavad

- pereringis või lähedastega läbi mõeldud, kuidas käituda ja omavahel ühendust hoida teenuste häire korral
- olemas varukoopiaid vajalikest dokumentidest või juhistest, millele saad tavapärastelt ligi vaid internetiühenduse kaudu
- loodud enda jaoks erinevad identifitseerimise viisid: ID-kaart, mobiil-ID ja smart-ID

Mõtle, mis võiks veel sind teenuste tõrgete korral häirida? Näiteks viimase hetke maksed ei lähe läbi, oluliste lepingute sõlmimisel ei saa anda digiallkirja, isiklikud dokumendid jäid enne reisi uuendamata (ID-kaart, pass) jne. Ära jäta neid tegevusi viimasele minutile.

Valmisolek ei tähenda hirmu ega pidevat muretsemist. Vastupidi – teadlikkus ja läbimõeldud ettevalmistus annavad kindlustunde. Me ei saa vältida kõiki häireid, kuid saame olla paremini valmis nendega toime tulema. Digimaailm teeb meie elu mugavamaks, kuid turvalisuse ja toimetuleku tagab oskus hakkama saada ka siis, kui kõik ei toimi tavapärastelt.

Natuke mõtlemist ja tegutsemist täna võib aidata säilitada rahu ja selgust homme.

Kui e-teenused ei tööta, selgub kiiresti, kui sõltuv on meie igapäevaelu digilahendustest

Foto: ChatGPT

Kasulik koolitus: kuidas toetada oma last reaallainetes tänapäevases õpikeskkonnas ja tehisintellekti kasutades

MERILIN PIIRSALU | toimetaja

Saku vallas nähakse õppimist kui loomulikku osa igapäevaelust, mis ei lõpe koolipingist lahkumisega. Järjepidevalt pakutakse igas vanuses huvilistele koolitusi, mis aitavad paremini toime tulla nii muutuvate olude kui ka uute väljakutsetega. Eraldi tähelepanu pööratakse peredele ja lapsevanematele, sest kodul on õppija arengus keskne roll.

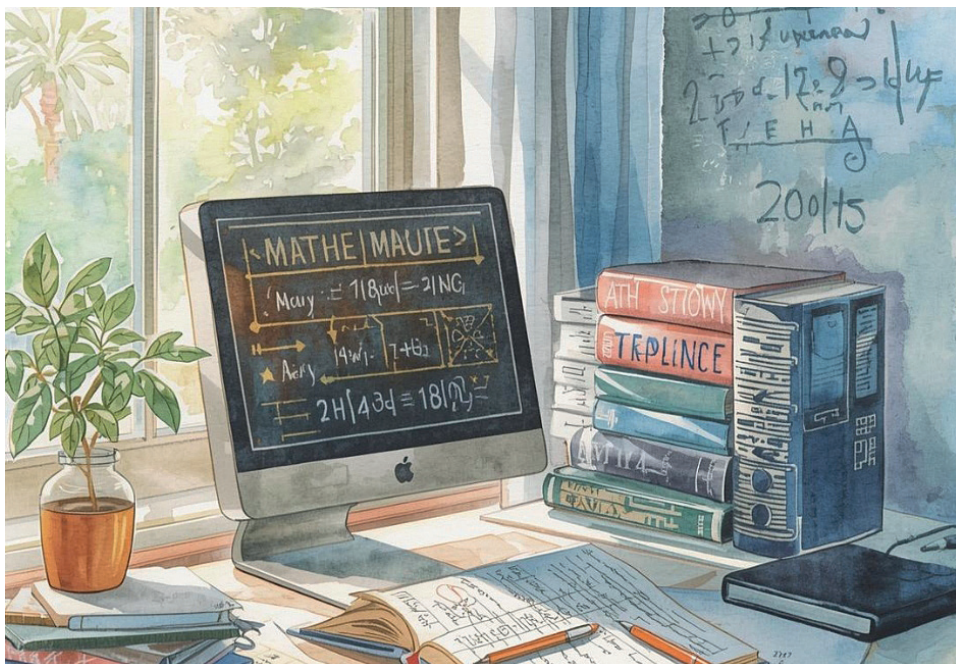
Just sellest põhimõttest lähtuvalt toimub 19. veebruaril koolitus „7.–9. klassi õpilase kodune toetamine reaallainete õppes“. See aitab lapsevanematel paremini mõista oma rolli lapse õppimise toetamisel tänapäevases õpikeskkonnas, kus üha olulisemat rolli mängib ka tehisintellekti kasutamine.

Mis on koolituse sisu?

Koolituse viib läbi Kurtna Kooli matemaatika ja informaatika õpetaja Gerli Maasikrand. Ta selgitab tulevase loengu sisu: „Õppeaasta on jõudnud etappi, kus lapse tegelik toimetulek ja õppimisharjumused on selgelt nähtavad ning hinnete ja eelseisvate eksamite surve hakkab tasapisi suurenema. See on hetk, mil on veel võimalik õppimisharjumusi ja suhtumist õppimisse teadlikult korrigeerida, enne kui pingelisem periood kogu energia endale nõuab. Oluline on aru saada lapse vajadustest, mistõttu pöörame koolitusel tähelepanu Maslow püramiidile ja erinevatele toetusvormidele. Kuna tehisintellekti kasutamine on teadmiste omandamisel muutunud igapäevaseks, siis õpivadki vanemad koolitusel AI-d kasutama. Kui sageli pöördutakse tehisarupoole vaid eesmärgiga konkreetne ülesanne kiiresti ära teha, mitte õpitava sisu sügavamalt mõtestada, siis koolitusel pühendume just õpitava sisu AI toel paremini mõistmisele ja lastele õpetamisele.“

Kellele see mõeldud on?

Koolitus on suunatud eelkõige 7.–9. klassi lastevanematele, kelle lapsel esineb motivatsiooni, vastutuse võtmise või reaallainete õpioskustega seotud raskusi, kuid oodatud on ka lapsevanemad, kes soovivad paremini mõista tehisintellekti rolli ja võimalusi iseseisva õppe toetamisel.

Õppimist toetav keskkond sünnib teadmiste, harjumuste ja nutika tehnoloogia koostöös Foto: Canva

Mida teada saab?

„Koolitus aitab lapsevanematel paremini mõista, kuidas toetada kolmanda kooliastme õpilast reaallainete õppimisel, võttes arvesse nii õppija arengulisi vajadusi, klassivälise õppetöö rolli kui ka tehisintellekti üha suuremat mõju õppimisele,“ ütleb Gerli Maasikrand. Ta lisab, et fookusesse on teadlikult võetud reaallained, sest just kolmandas kooliastmes muutub nende ainete õpisisu märksa abstraktsemaks ning lapsevanem võib keerulisemaid teemasid selgitades tunda ebakindlust. Samal ajal eeldavad reaallained üha enam iseseisvat mõtlemist, seoste loomist ja varasemate teadmiste teadlikku kasutamist, mistõttu on need ajalooliselt olnud ühed keerulisemad ained iseseisvaks õppimiseks. „Koolitus ei keskendu konkreetsete teemade õppemeetoditele, vaid aitab mõista, mis mõjutab õppetöö kvaliteeti, miks õppimine

vahel ei toimi ka siis, kui vajalikud vahendid justkui olemas on, ning kuidas tehisintellekt võib sõltuvalt kasutusviisist olla kas väärtuslik tugi või õppimist takistav tegur,“ räägib juhendaja.

Ta usub, et iga osaleja lahkub koolituselt selgema arusaamaga, mis õppimist tegelikult takistab, milline on klassivälise õppetöö laiem eesmärk ning kuidas last õppimises toetada nii, et vastutus oma õppetöö eest jääks lapsele endale.

Mis ja kus?

- Koolitus „7.–9. klassi õpilase kodune toetamine reaallainete õppes“
- 19. veebruaril kell 18–20
- Kurtna Koolis
- (Kurtne tee 50, Kurtne)
- Registreerumine:
- sakuvallakalender.ee

VEEL TULEMAS

Jaauanuaris jätkub lastevanemate koolitussari koolitusega „Vaimne tervis ja heaolu meie igapäevases elus“. See pakub teaduspõhiseid teadmisi ja praktilisi tööriistu, mis aitavad vanematel toetada iseennast ja lapsi muutavas ühiskonnas.

28. jaauanuaril kell 18

Saku Gümnaasiumi põhikoolimajas (Traani tee 1, Saku)
Registreerumine: sakuvallakalender.ee

MTT taotluste esitamise tähtaeg

Saku Sõnumid

Saku valla mittetulundusliku tegevuse (MTT) projekti-, tegevus- ja üksikisiku toetuste taotluse esitamise tähtaeg on 2. veebruar 2026.

Taotlusi on võimalik esitada valla kodulehel e-toetuste keskkonnas.

Projektitoetust saavad taotleda Saku vallas tegutsevad mittetulundusühingud, seltsingud ja sihtasutused. Projekti tegevused peavad olema suunatud Saku valla elanikele elukeskkonna, turvalisuse, keskkonnakaitse, spordi, noorsootöö, kultuuri, hariduse, sotsiaaltöö, tervise ja külaliikumise edendamiseks.

Tegevustoetust saavad taotleda Saku vallas tegutsevad mittetulundusühingud või sihtasutused, mille põhikirjaliseks eesmärgiks on aleviku või külaliikumise arendamine ning Saku Vallavolikogu otsusega ühendused (seltsing Kiisa-Kurtna-Tagadi-Roobuka pensionäride ühendus, seltsing Saku pensionäride ühendus Elukaar, MTÜ Saku Diabeetikute Selts, MTÜ Saku Valla Invaühing ja MTÜ Saku Valla Lasterikkad).

Üksikisiku toetust on õigus taotleda 7–26-aastaselt valla elanikul, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel toetuse taotlemisele eelneva aasta 31. detsembri seisuga Saku vald.

Üksikisiku toetust saab taotleda siseriiklikel ja rahvusvahelistel spordivõistlustel, sh tiitlivõistlustel ja treeninglaagrites osalemiseks; kultuurialaseks eneseteostuseks ning osalemiseks konkurssidel ja festivalidel.

MTT projekti-, tegevus- ja üksikisiku toetuste taotluse esitamise tähtaeg on 2. veebruar

Foto: Canva

Enne taotluse koostamist tutvuge mittetulundusliku tegevuse toetuse andmise korraga Riigi Teatajas.

Täiendav info ja nõustamine projekti- ja tegevustoetuse kohta arendusspetsialistilt: Hele-Mall Kink, e-post helemall.kink@sakuvald.ee ja telefon 528 7877 ning üksikisikute toetuse kohta hariduse peaspetsialistilt: Elen Jahimaa, e-post elen.jahimaa@sakuvald.ee ja telefon 671 2415.

SAKU VALD

BEEBIVANEMATE ÕPIAMPSUD

Pargi 27, Saku

12. veebruar 2026 kell 10.00–11.30

kuni 1,5-aastase lapse
kõne arengu toetamine kodus

Registreeri tasuta koolitusele
www.sakuvallakalender.ee
Kohtade arv on piiratud!

Tule koos
beebiga!

SAKU VALD
Labi roheline akna

LASTEVANEMATE KOOLITUSSARI

28. jaanuar
kell 18.00–19.30

Vaimne tervis ja heaolu meie igapäevases elus

Koolitaja: Saku Gümnaasiumi õpetaja ja
Tallinna Ülikooli doktorant
Kristina Šadeiko-Liiva

**Saku Gümnaasiumi
põhikool, Traani tee 1**

ROHKEM INFOT JA REGISTREERUMINE
SAKUVALLAKALENDER.EE

Välisülikoolide esindajad külastasid Saku ringlustuba

INGRID HINOJOSA | Tallinna Ülikool

Hiljuti külastas Saku jäätmejaamas asunud ringlustuba 18-liikmeline grupp välisülikoolide esindajaid, kes olid Erasmuse prioriteete käsitleva õpinädala raames külas Tallinna Ülikoolis. Väliskülalistele tutvustati Saku valla algatusi jäätmete vähendamise ja kogukonna kaasamise vallas. Külalised võttis ringlustoas vastu kogukonnapraktika ja ringmajanduse eestkõneleja **Mirell Merirand**, kes andis ülevaate nii ringlustoa kujunemisloost, sinna koondunud tegevustest kui

ka kogukonnapraktika korraldamisest üldiselt.

Mirell selgitas, kuidas ringlustuba aitab pikendada esemete eluiga, inimesed kokku tuua ning säästlikku mõtteviisi toetada. Samuti tutvustas ta kogukonnapraktika süsteemi, mille kaudu on ka üliõpilastel võimalik panustada kohalike kogukondade arengusse. Erinevate ülikoolide esindajad said inspiratsiooni, kuidas pöimida vabatahtlikku tegevust, taaskasutust ja harivat kogukonnatööd

ja tuua need tegevused ka näiteks Erasmuse üliõpilasteni, kes on riiki tulnud väljastpoolt.

Pärast ringlustoa tutvustust võtsid juhtimise üle kaks Tallinna Ülikooli välisüliõpilast, kes viisid läbi loomingu- ja töötoad, kus vana ja kasutatud rõivas muutus uueks ning ainulaadseks esemeks. Üliõpilased läbivad Tallinna Ülikoolis kursust, mis aitab Eesti eluga kohaneda ja saada kohalikust elust rohkem osa. Sinna juurde kuulub ka kogukonnapraktika. Üliõpilastel oli töötubade juhendamine suurepäraseks võimaluseks oma praktikal kogetut ka teistega jagada.

Osalised said kasutada erinevaid värvitehnikaid ning isegi tikkimisega kätt proovida. Töötubades valitses rõõmus ja avatud õhkkond ja paljud osalejad märkisid, et said inspiratsiooni ka ise kodus riideid taaskasutada.

Külaskäigu lõppedes tõdeti ühiselt, et Saku ringlustuba on suurepärase näide sellest, kuidas väikese kogukonna algatus võib kõnetada rahvusvahelisi külalisi.

Ringlustoa tegevused, kogukonnapraktika võimalused ja üliõpilaste entusiasm jätsid külalistele sooja ja motiveeriva mulje nii neist endist kui ka meie koduvallast kui jätkusuutliku mõtteviisi kandjast.

Külalised said tutvuda ringlustoaga ja osaleda põnevates töötubades

Foto: erakogu

Ringlustuba kolib Üksnurme tee äärde

Saku Sõnumid

Ringlustuba kolib jaanuari jooksul Saku jäätmejaamast Üksnurme tee äärde Saku taaskasutuspunkti territooriumile.

Kolimise eesmärk on muuta ringlustoa kasutamine elanikele mugavamaks ja paremini ligipääsetavaks. See tähendab,

et ringlustuba saab edaspidi külastada iga päev ning ligipääs on senisest lihtsam.

Saku aleviku taaskasutuspunktis oli siiani kaks merekonteinerit, kuhu elanikud on saanud asju tuua ja võtta. Seoses ringlustoa kolimisega eemaldatakse üks

konteineritest, kuid teine kogumiskonteiner jääb taaskasutuspunkti alles ka pärast ringlustoa avamist.

Ringlustoa eeldatav taasavamine on jaanuari lõpus ning avamisaja kohta leiab infot valla veebilehel.

Mis on ringlustuba?

Ringlustuba on koht, kust võib leida korralikke riideid, jalanõusid, aksessuaare, kodukaupa ja raamatuid, mis on kellelgi üle jäänud ja nüüd uut omanikku otsivad. Eesmärk on suunata esemed kohalikus kogukonnas ringlusesse, vähendades liigset tarbimist ja CO₂ heidet ning aidates säästa ressursse.

Täname mõistva suhtumise eest ja kohtumiseni uues asukohas!

Ringlustoast leiab nii riideid, jalatseid kui ka kodukaupa Foto: Annika Kubja

Kliima ja ilm muutuvad – pole hullu, oleme valmis!

Saku Vallavalitsus

Ilmselt on paljudel kliimateemast tekkinud väsimus. Samas mõjutavad kliimamuutused meid kõiki. Ennustused on sageli dramaatilised, aga samas üldisõnalised, tekitades erinevaid emotsioone.

Mida meie kavatsime ette võtta?

Igal Eesti valla peaks olema kliima- ja energiakava. See on plaan, kuidas kohendada kliimamuutustega ja võtta rohkem kasutusele taastuvaid energiaallikaid ning liikuda kliimanetraalsuse poole. Meie vallas on see plaan olemas. Kliima- ja energiakava määrab eesmärgid ja tegevused aastani 2030 ning nende elluviimisel on oluline roll nii vallavalitsusel kui elanikel ja ettevõtetel.

Reaalsus on, et kogu maailma päästa ei jõua. Plaanid peavad olema elulised ja mõistlikud, siis on neid üldse mõtet teha. Seega seisabki meie kava kindlalt kahe jalaga maa peal.

Kliimamuutused toovad heitlikuma ilma – saame hakkama!

Meie eesmärgid on praktilised sihid, mis toetavad valla arengukava. Mõju kliimale saab vähendada ja muutustega kohendada viisil, mis aitab samal ajal säästa raha nii peredel, ettevõtetel kui vallas.

Meie valda ei ohusta äärmuslikud kliimakatastroofid, kuid ilm muutub ja see võib olla ebamugav. Muutustega saab siiski hakkama, kui aegsasti selleks valmistume. Seepärast on meie sõnum: „**Ilm muutub? Pole hullu!**“.

Kliimamuutustega kohanemine ei ole ainult vallavalitsuse võimuses. Et olla valmis muutlikeks ilmadeks, peame tegutsema kogukonnana ning oma osa on ka ettevõtetel.

2026 – teadlikkuse ja valmistumise aasta

Aasta esimene eesmärk on, et kõik elanikud mõistaksid paremini, mida kliimamuutused meie vallale võivad kaasa tuua ja kuidas need meie igapäevaelu mõjutavad. Mida ütlevad teadlaste analüüsid, kuidas paljuräägitud kliimamuutused konkreetselt just meie igapäevaelu mõjutavad.

Teiseks tahame, et kõik teaksid, mida igaüks saab kliimamuutuste vältimiseks teha – kuidas saab iga pere või ettevõtte

Hoonete kliimakindlamaks muutmine aitab heitliku ilmaga paremini toime tulla

Foto: Annika Kujja

ise panustada. Näitame, mida teeb vald ja selgitame, mis on plaanis ehk kuidas maksuraha kasutatakse sinu kodukoha ettevalmistamiseks kliimamuutustega.

Kolmandaks on plaanis rääkida rahast. Heitlikeks ilmaoludeks valmistumine võib olla omajagu kulukas, kuid hea uudis on see, et selleks on erinevad toetused. Meie plaan on kodude ja ettevõtete kliimakindlamaks muutmise toetuste hankimine teha nii lihtsaks, kui võimalik.

Kliima- ja energiakava on mitmesaja leheküljeline teaduslik ja tehniline dokument – midagi, mida vallaelanik oma vabast ajast läbi töötama ei pea. Järgnevates vallalehtedes toome info teieni praktilises vormis.

Tahame, et igaüheni jõuaks oluline info lihtsalt ja mugavalt. Nii saame koos teha vajalikud sammud ja öelda: „Ilm muutub? Pole hullu!“

Saku valla kliima- ja energiakava saab igaüks soovi korral lugeda valla kodulehelt.

Projekti „Lääne-Harju, Saku ja Kiili valla kliima- ja energiakava täiendamine ja teavitustöö“ kontakt: arendus- ja keskkonnateenistuse juht, kerli.laur@sakuvald.ee

ILM POLE MUUTUB? HULLU!

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Trepironija aitab liikumisraskustega inimestel kodust välja pääseda

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Juba üle poole aasta on liikumisraskustega inimestel, kelle kodu asub treppidega elamus, võimalus trepironija abil turvaliselt kodust välja pääseda. Teenus on Saku valla elanikele tasuta ning abiks on Saku Päevakeskuse hooldustöötaja.

Miks trepironijat üldse vaja on?

Treppidega majas elava liikumisraskusega inimese jaoks tähendab kodust väljapääs sageli seda, et vaja on kahte tugevat kaaslasi, kes aitaksid ratastooliga trepist alla ja hiljem tagasi üles. Sellist abi ei ole alati lihtne korraldada – lähedased ei pruugi olla vabad, füüsilise jõud võib olla piiratud ning iga kord kellegi appi palumine tekitab ebamugavust.

Just seetõttu jäävad paljud pikaks ajaks koju, isegi siis, kui oleks vaja arsti juurde minna või sooviks lihtsalt värsket õhku ja vaheldust.

Trepironija pakub sellele lahenduse ning võimaldab kokkulepitul ajal turvaliselt kodust välja pääseda.

Kuidas kasutamine välja näeb?

Saku Päevakeskuse hooldustöötaja Janika Soots selgitab, et kõigepealt tuleb aeg kokku leppida. „Pärast seda läheme tavaliselt sotsiaaltranspordiga inimese koju. Vaatan üle koridori ja trepiastmed ning meil on päevakeskusest kaasas ka ratastool. Inimene istub ratastooli, kinnitan tooli trepironijale ja liigume,“ kirjeldab ta.

Trepironijast on liikumisraskustega inimestele suur abi
Foto: Merilin Piirsalu

Liikumine on aeglane ja kontrollitud. „Veidi võib raputada, aga midagi järsku ei ole. Esimesel korral inimesed natuke pelgavad, aga aja jooksul harjutakse ära ja hirm kaob.“

Kasutaja ei pea seadet ise juhtima ega käsitsemata – selle töö teeb ära hooldustöötaja.

„Ma poleks muidu välja saanud“

Teenuse kasutaja Asta kinnitab, kui oluline see on. „Lugesin trepironija kohta Saku Sõnumitest ja helistasin. Sellest ajast

olen saanud mitu korda arsti juures käia. Muidu poleks ma välja pääsenud,“ räägib ta. „Midagi hirmsat ei ole. Mina ainult kiidan ja soovitan kõikidel liikumisraskustega inimestel seda võimalust kasutada.“

Väike abi, oluline muutus

On veel paljusid, kes teenust vajaksid, kuid ei julge ühendust võtta. Kardetakse tüli teha või ollakse harjunud, et kodust väljumine ongi keeruline.

Klientide jaoks on suurim muutus taas nelja seina vahelt välja pääseda. „Kõige rohkem kasutatakse trepironijat, et minna arsti juurde, aga vahel on soov lihtsalt õues käia või asju ajada. Kui inimene on pikalt kodune ja lõpuks saab liikuma, on see suur asi. Kliendid on väga tänulikud,“ ütleb Janika.

„Ei ole „liiga väikest“ põhjust teenuse kasutamiseks. Isegi kui inimene tahab lihtsalt jalutama või värsket õhku hingama minna, tasub ühendust võtta.“

Lisainfo ja aja kokkuleppimine:

Kairiin Nuudi, projektijuht
5444 0105

kairiin.nuudi@sakuvald.ee

Trepironijate soetamist kaasrahastas Euroopa Liit projekti „Sotsiaalteenuste arendamine Saku vallas“ raames.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

NELJA VALLA KOGU AVAB EUROOPA SOTSIAALFOND+ TOETUSMEETME „SOTSIAALSE KAITSE SUURENDAMINE“ MINIPROJEKTIDE I TAOTLUSVOORU 2026. AASTAKS

Meetme tegevused peavad toetama ESF+ eesmärke:

- 1) Pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning hoolduskoormuse leevendamine
- 2) Inimväärikuse tagamine ning sotsiaalse kaasatuse suurendamine

Miniprojektide tegevuste sihtrühmadeks on Nelja Valla Kogu tegevuspiirkonnas alaliselt elavad:

- Vanemaealised inimesed vanuses 55+
- Erivajadusega inimesed vanuses 16+

Toetuse minimaalne summa on 1000 eurot ja maksimaalne summa 6029 eurot

Taotlusvoor on avatud 9.–23. veebruar 2026

Taotlusedokumentide esitamine toimub SPOKU keskkonnas.

Taotlema on oodatud kõik organisatsioonid, kes oma tegevuse meie piirkonna elanikele on suunanud.

Meetme kirjeldus ning taotlemistingimused on leitavad www.4kogu.ee

Nõustamine ja infopäevale registreerumine: Anneli Kikkas, tel 5380 7345, e-post anneli@4kogu.ee

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Omasteholdaja asendamise teenust saab taotleda ka 2026. aastal

KAIRIIN NUUDI | projektijuht

Kui olete oma täisealise lähedase hooldaja ja vajate aeg-ajalt hooldamisest hinge- tõmbepausi või tuge hooldustoimingute juures, siis pöörduge julgelt vallavalitsuse sotsiaalhoolekandeteenistuse poole. Nimelt on veel terve aasta võimalik kasutada projekti raames tasuta omasteholdaja asendamise teenust.

Teenust on mõeldud kõigile Saku valla hoolduskoormusega inimestele sõltumata sellest, kas olete hooldajaks ametlikult vormistatud või mitte. Teenust pakkuv vastava väljaõppe saanud hooldustöötaja saab olla lähedasega sel ajal, kui teil on vaja ära käia. Samuti võib ta anda nõu, kuidas teha hooldustoiminguid nii, et te ei teeks liiga omaenda tervisele.

Abistatakse igapäevastes toimingutes

nagu riietumine, söömine, abivahendite kasutamine ja hügieen. Mõnel juhul on suurimaks abiks just järelevalve – nii saate olla kindel, et lähedasega on teie eemaloleku ajal kõik hästi.

Hea teada:

- Teenust osutatakse inimese kodus.
- Teenust saab kasutada kuni 20 tundi kuus.
- Võimalik kasutada kõigil nädalapäevadel ajavahemikus 7–21.
- Teenus on Saku valla elanikele tasuta kuni veebruarini 2027.

Teenuse kasutamiseks või nõu pidamiseks võtke ühendust projektijuhiga. Kui te ei ole kindel, kas teenus sobib

teie olukorras, siis tasub siiski ühendust võtta, et koos läbi arutada, kas ja kuidas saame teid toetada. Teenust on võimalik kombineerida ka teiste valla pakutavate sotsiaalteenustega.

Kontaktid:

Projektijuht Kairiin Nuudi
5444 0105 | kairiin.nuudi@sakuvald.ee

Teenust osutatakse Euroopa Liidu kaasrahasutatud projekti „Sotsiaalteenuste arendamine Saku vallas“ raames.

Kaasrahasutanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Konrad Mägi maailm koopiates – uus kunstinäitus Saku raamatukogus

MERILIN PIIRISALU | toimetaja

Kuni 27. veebruarini on Saku raamatukogus avatud kunstinäitus, mis kutsab avastama Konrad Mägi värviküllast ja ajatult kõnekalt loomingut koopiamaa kaudu.

Väljas on koopiamaalijate rühmituse KUNSTIKOOBAS tööd, mis on sündinud KUMU kunstimuuseumi koopiamaa kursustel. Aastate jooksul on just Konrad Mägi maalid osutunud harrastuskunstnike seas erakordselt armastatuks. Tema kirkad värvid, veidi muinasjutuline meeleolu ja omanäolised maastikud pakuvad nii tehnilist väljakutset kui ka sisulist süvenemist.

Näituse tutvustuses märgib Kirsti Vainküla, et originaalteosed, mida hoiatakse muuseumides ja erakogudes, ei rända tavaliselt väiksematesse paikadesse nagu raamatukogud või rahvamajad. Just seetõttu on koopianäitused väärtuslikud: need toovad kunstipärandi inimestele lähemale ning kohtadesse, kuhu originaalid ei jõua, kuid kus kunst saab siiski elada ja kõnetada.

Kunstinäituse külastamine ei eelda eriteadmisi. Piisab ajast ja avatud meelest, et korra aeg maha võtta, vaadata värve, vorme ja lugusid ning lasta neil end mõjutada. Raamatukogus kohtuvadki kirjandus ja kujutav kunst loomulikult moel, pakkudes nii mõtteainet kui ka esteetilist elamust.

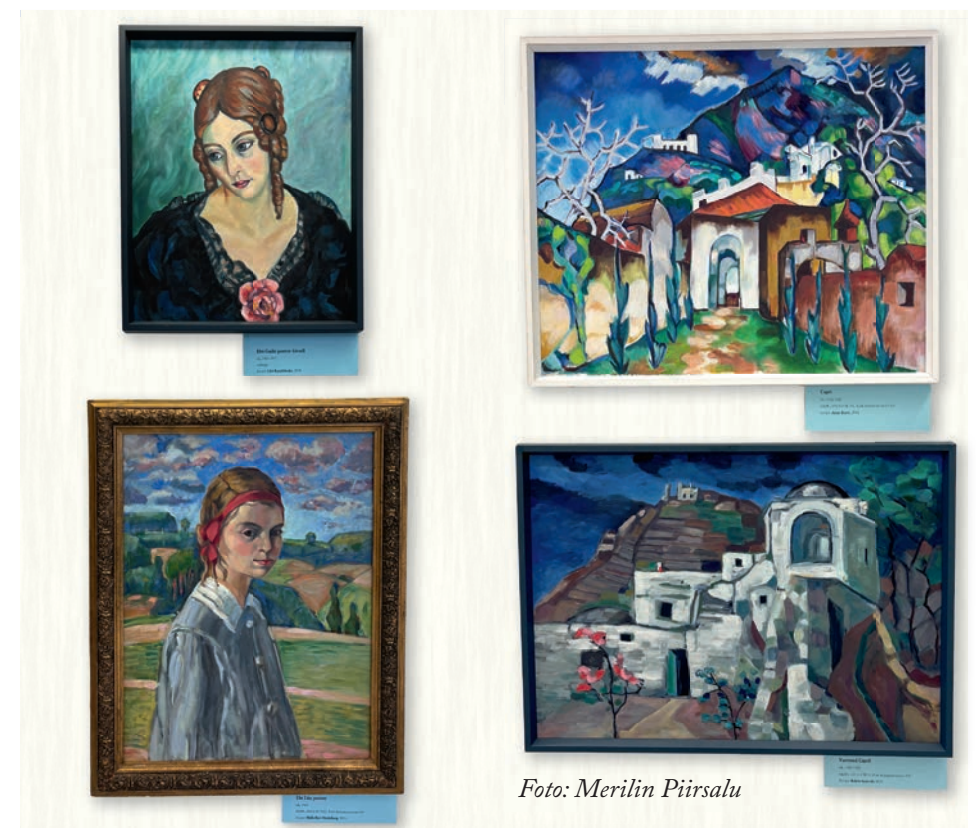

Foto: Merilin Piirsalu

Käesolev näitus on ühtlasi austusavaldus Konrad Mägi loomingule, kunstnikule, kelle teosed on rohkem kui sajandi jooksul jäänud Eesti kultuurimälli ning inspireerivad ka tänaseid maalijaid.

Lisaks on Saku raamatukogus üleval

Kurtna Kooli 4a klassi õpilaste tööde näitus „Nimekollid“ ning Kiisa raamatukogus saab vaadata Eneken Maripuu raamatustrateegia näitust „Tosin tervendavat taime“ ja Külli Paltre kalendrinäitust „Sel aastal valin rohkem...“.

Kõik on oodatud külastama!

Kaante vahele jõudis Saku ajaloomat

ENE LODDES | Saku Vallaraamatukogu

Saku vald tähistab 2026. aastal oma 160. sünnipäeva. Selle tähtpäeva puhul ilmus mahukas valla ajalugu käsitlev raamat „Saku valla ajaraamat“.

Raamat ei sündinud päris tühjalt kohalt. Varem on ilmunud nii üksik-teemadele pühendatud raamatuid kui mälestuste kogumikke, lisaks rida käsikirja jäänud uurimusi, kuid puudus tervikteos, mis valla varasema ajaloo kokku võtaks.

Idee sellise raamatu koostamiseks hakkas idanema siis, kui selgusid n-ö valged laigud ajaloo – teemad, mille uurimist keegi seni polnud ette võtnud. Äsja ilmunud raamat püüabki seda tühimikku täita.

Uurimistöösse oli kaasatud 23 autorit. Toimetuskolleegiumisse kuulusid Ene Loddes, Ardo Niinre, Tanel Ots, Arvo Sirendi, Anne-Ly Suvi, Eva Ventser. Toimetasid Egle Heinsar ja Ene Loddes. Kauni kujunduse autor on Kalle Müller.

Kõige kaugemas aega vaatavad Raigo Loide, Mauri Kiudsoo, Mari-Ann Rimmel ja Valdo Praust. Saame ülevaate varasemast asutusest, millest annavad tunnistust vanad asulakohad, ohvrikiivid, kalmed, allikad ja nende paikadega seotud kohapärimused. Tänapäevale lähemale liikudes jõuame põlisküladeni. 1241. aastast pärit Taani hindamisraamatus on nimetatud Jälgimäe, Rahula, Tõdva, Tānassilma ja Üksnurme küla ning salapärase *Sochentakese*-nimeline paik. Kajamaa, Kirdalu, Lokuti, Saku,

Saku valla ajaraamat Foto: Merilin Piirsalu

Kanama, Männiku-Kurtina, Kõrnumäe, Kärde esmamainimine jääb 15. sajandisse.

Järgnevatel lehekülgedel saame põhjaliku ülevaate meie valla territooriumil asunud mõisatest, nende peahoonetest, veskitest, kõrtsidest ning ajaloolisest teedevõrgust. Lähemal uurimisel on võimalik kindlaks teha, millised mõisaaegsed hooned on tänaseni säilinud. Saame muuhulgas teada, et:

1. rahvapärises Kajamaal asunud ja Saku mõisaks nimetatud mõis oli tegelikult Kajamaa mõis. Saku mõisakeskus

ei ole kunagi Kajamaal asunud, küll aga asus siin pikki aastaid vallakeskus.

2. Saku mõisale kuulunud Kuiaaru kõrtsi iidse talimaantee ääres võib olla vanim ürikuliselt tõestatud talimaantee kõrts Eesti aladel – ja ühtlasi ka üks väheseid ürikulist kinnitust leidnud keskajane kõrtsikoht Põhja-Eestis väljaspool linnu üleüldse.

Kuid jäi ka küsimusi, mida dokumentide puudusel välja selgitada ei õnnestunudki. Nii jäi määratlemata Saku küla keskajane asukoht ja Saku mõisa asutamisaasta. Üpris keeruline oli ka Kirdalu ja Kurtina kandi ajaloo taastamine seal asunud arvukate pisimõisade ja dokumentide puuduse tõttu. Täpsemalt saate juba teada raamatut lugedes.

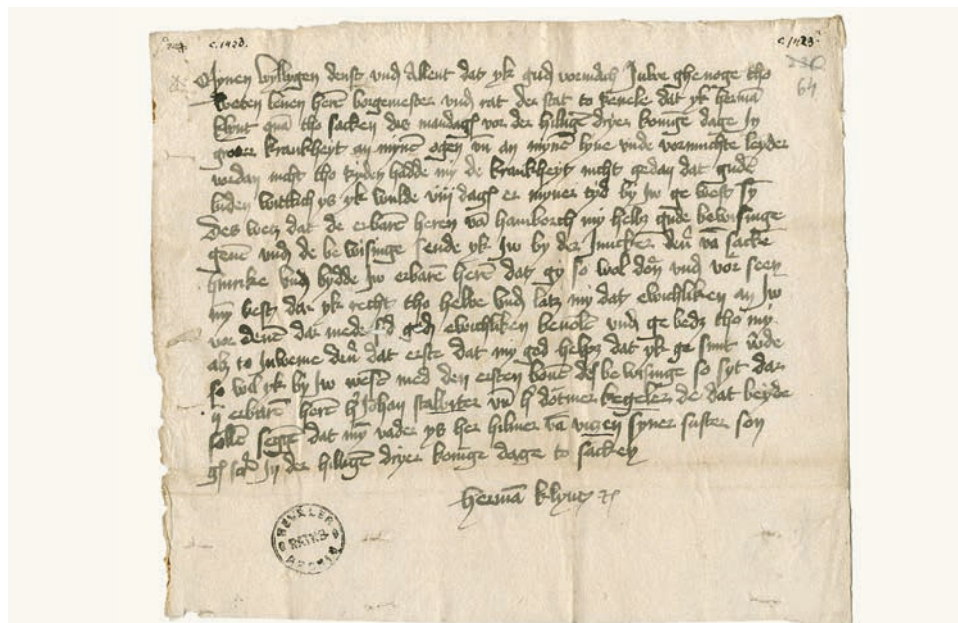
Ajas edasi liikudes jõuame haldusreformideni ja vallaomavalitsuste kujunemiseni. Mariann Rammo, olles analüüsinud Saku vallavolikogu ja vallakohtu protokolle aastast 1871–1890, jõuab järeldusele, et Saku valla talupoegkond muutus kahekümne aasta jooksul märgatavalt otsustusvõimelisemaks ja haritumaks. Protokollidesse on jäädvustatud eneseteadlike, haritumate ning Saku valla elus aktiivsemate inimeste esimesed katsed piirkonna elu korraldamisel.

Edasi on võimalik süveneda mõisa- ja talumajanduse arengusse ning ühiskonna alustalasid raputanud maareformidesse, autoriteks Mariann Rammo ja Arvo Sirendi. Kulgedes ajas 18. sajandist kuni 1990-ndate alguseni maalitakse pilt ühiskonnakorraldusest pärisorjusest kuni Eesti Vabariigi taasiseseisvumiseni. Eraldi leiab käsitlemist Saku Õlletehas Külle Arjakase sulest.

Järgnevates artiklites on autorid uurinud valla elu eri aspekte.

Ranno Sõnum käsitleb Männikut, mis on ajalukku jäädvustunud eelkõige piirkonnana, kus eri riigivõimud on rajanud ohtralt militaariojekte. Tema artikkel keskendubki Männiku militaarajaloolistele külgedele, kuigi ei jäta varjule ka selle tsiviilsemat ja rahumeelsemat poolt.

Arvo Sirendi rõhutab Saku keskset rolli põllumajandusteaduses. Saame ülevaate nii Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituudi kui

Saku küla esmamainimise ürik 1427. aastast, mille haigestunud Hermann Khuyt saatis Sakut Tallinna. Üriku leidis Tallinna Linnaarhiivist Valdo Praust (TLA.230.1.BB 48, l 64).

Kurtina Linnukasvatuse Katsejaama tegevusest ning võtmetähtsusega teadlastest. Postuumselt on avaldatud Mati Krulli artikkel arvutuskeskuse tööst, mis võimaldab heita pilgu infotehnoloogia algusaegadesse.

Silja Loik annab ülevaate planeerimis- ja ehitustegevusest, tõstes esile silmapaistvate arhitektide osalust nii Saku kui Kurtina arendamisel. 1971. aastal pälvisid arhitektid Valve Pormeister, Boris Mirov ja Väino Kuusik NSV Liidu riikliku preemia Saku ja Kurtina planeeringu ja hoonestuse eest.

Esmakordselt saame heita pilgu seltsitegevusele. Alustame eestlaste seltsiliikumise eelkäijaks nimetatud vennaskoguduste liikumisest, millest kirjutab Tanel Ots. Autor tõdeb, et vennaskoguduse liikumine on häll, milleta ei saa rääkida lugemisoskuse, mitmehäälsel koorilaulu, pillimuusika ja kodanikuühiskonna arenguloost. Järgnevalt käsitletakse seltsiliikumise arengut ja levikut algul baltisakslaste, hiljem eestlaste seas, kulgedes edasi tsariajast kuni Eesti Vabariigi taasiseseisvumiseni. Eraldi ülevaated on lisatud tuletõrjeseltside tegevusest Mati Raidma sulest, kaitseliidu tegevusest Merike Jürjolt, naiskodukaitses Kairi Nõukaselt ja Veronika Laaksolt. Marko Tali annab ülevaate Eesti Vabadusvõitlejate Saku ühenduse tegevusest. Nõukogude ajal Sakule kuulsust toonud EMMTUI Klubist kirjutab Hille Tarto ja Saku Motoklubist Kaire-Küllü Vaatmann.

Järgnevad Raigo Loide sissevaade Saku hariduslukku, Eevi Roosi artikkel lasteaedade ja Ene Loddese artikkel raamatukogude asutamisest. Lõpetuseks uurib Eva Ventser pika traditsiooniga muusika- ja Ülle Loik rahvatantsuharrastuse ajalugu.

Kuigi raamat sai õige paks, on siiski rida küsimusi, mis raamatusse ei mahtunud. Nii jääbki järgmiste uurijate osaks süvenemine küla-ajaloosse ning Saku kandi mõisnike ja teiste valla arengus oluliste inimeste elulugudesse.

Toimetuskolleegiumi nimel täname kõiki autoreid!

- **Raamatu esitlus**
- 5. veebruaril kell 18
- Saku põhikooli mini auditooriumis
- Traani tee 1, Saku
- Kõik on oodatud!
- Kaasa võtta vahetusjalanõud

◇ ◇ ◇ TOIMETAJA VEERG ◇ ◇ ◇

Kas jaanuar on tõesti masendav?

Merilin Piirsalu

Üks psühholoog on välja arvutanud, et jaanuari kolmas esmaspäev on aasta kõige masendavam päev. Kuna jõulud ja aastavahetus on läbi ning pime aeg endiselt kestab, siis tundvat paljud inimesed just sel päeval meeleolulangust, väsimust ja motivatsioonipuudust. Ja tegelikult kehtvat see seisund koguni terve jaanuari või lausa kevadeni.

Mina sellele alla ei kirjuta. Jaanuar kui masenduse eesrindlane? Ei ole nõus. Võib-olla olen erapoolik, sest ma armastan lund ja mul on jaanuaris sünnipäev. Võib-olla on need kaks asja omavahel seotud. Kui sul on põhjust tähistada ja ümberringi on lumine, siis tundubki kõik kuidagi helgem.

Õnneks on lumeveskid viimastel nädalatel heldelt jahvatanud. See algas juba aasta lõpus, kui endalegi pisut ootamatult leidsin end Mõedaku suusabaasi värskelt sisseaetud suusarajalt. Rada oli pehme ja suusad määrmata, aga tunne hooaja esimesel lumel, valgustatud rajal, oli võrratu. Suusad sahisid, taevast kumas kuu ja lund langes vaikselt juurde. Kuskilt kaugemalt kostus, et rajameister jätkab väsimatult tööd, et suusatajad saaksid oma kilomeetrid ära sõita. Lükkasin hoogu, liuglesin ja kaifisin. Sellistel hetkedel tundub, et midagi paremat ei olegi olemas.

Ma tean, paljud ei jaga mu vaimustust. Lumi tähendab, et sahad ei käi „õigel ajal“ või „mitte kunagi“, autot peab lume alt välja kaevama, lund on vaja kogu aeg rookida, tänaval rühkides saavad püksisääred märjaks. Külmal on. Ja libe ju ka veel.

Ma siiski loodan, et enamus oskab talve ja lund nautida. Kui hiljuti suure tuisuga poest tulim ja naabrimees enda majaesist rookis, siis hüüdsin midagi sellist, et küll nüüd ikka sajab. Tema viskas pöidla püsti ning hõikas: „Jaa, nii äge!“ Mul oli hea meel, et keegi veel nii mõtleb.

Mis Sakus erilist rõõmustab on see, et talisporti saab teha iga kell. Meil on suusarajad, mille eest rajameistrid hoolitsevad suure pühendumusega. Nemad

Foto: erakogu

ei tõmba kell 17 rajatraktori süüdet välja, vaid lähevad tööle ka pühapäeva hommikul kell 5, kui ilmaolud ja prognoos on just sel ajal suusaraja tegemiseks parimad. Suur tänu selle eest! Lisaks on meil uus jääväljak ja Nurme kelgumägi.

Talv ei pea olema kannatamine ega ühine hädaldamisfestival, et on suured hanged, libe, pime ja masendav. See võib olla täiesti nauditav. Eriti siis, kui viitsid õiged riided selga ajada ja värskesse õhku minna. Ja muide, lume rookimine on mõnikord nii korraliku trenni eest, et pole vaja eraldi sporti tehagi. Mulle väga meeldib lund lükata ning mind ei aja närvi vall, mille jätab värava ette tänava puhtaks lükanud sahk. See pole mõeldav, et sahk puhastaks eramajade väravaesised. Mina võtan seda valli kui kümmet lisaminutit õues ja üsna head hulka kulutatud kaloreid.

Soovitan asju rohkem huumoriga võtta, sest enamik meist saab ju lumehangedes ja libedaga hakkama. Mis siis, et natuke lund läheb saapasse või kuhugi jõudmiseks kulub rohkem aega.

Sakus ehitati lumelinna ja saadeti pühad ära kuuskede põletamisega

MERILIN PIIRSAU | toimetaja

Kui lumepäev välja kuulutati, oli maa must, aga 10. jaanuaril ei olnud enam kahtlust, kas lumepäev saab toimuda – maa oli valge ning lund sadas aina juurde.

Kuigi see päev kostitas tuisu ja keerutava tuulega, ei jäänud rahvas koju ning kogu sündmuse jooksul käis Nurme mäe juurest läbi mitusada inimest.

Päeva keskmes oli lumelinna ehitamine. See on üks neid talviseid tegevusi, kus saavad osaleda nii lapsed kui ka täiskasvanud. Vaja on lihtsalt lund, veidi fantaasiat ja labidaid. Kõigepealt loositi osalejatele nummerdatud lumehunnikud

ja siis asuti tööle. Et oleks põnevam ehitada, selgitati välja parimad „lumearhitektid“. Kerkinud lumelinnas võis näha nii torne kui käike, suuremaid vorme ja väiksemaid nutikaid detaile. Võitjate üle otsustasid külastajad: iga võistlustöö juures oli ämber ning pealtvaatajad said pista üllatusmuna just selle ehitise ämbrisse, mis kõige rohkem meeldis. Saku skautide esikohatöö sai kokku 34 muna.

Peeti ka kelgutamise võistlusi. Kelgujooksu mäest üles võitsid poeg ja isa Oskar ja Marko. Pikema liu võitis

lastest Oskar, naistest Kaisa ja meestest Rolf.

Õhtu lõpetuseks toimus jõulukuuskede põletamine. See traditsioon paneb pühadele ilusa punkti ja aitab kuusepuud väärikalt ära saata. Tuleleegid ja samal ajal ümberringi keerelnud lumi tekitasid erilise meeleolu: natuke piduliku ja veidi maagilise. Šamaanitrummi orkestri ŠATRO tseremoniaalne trummirütm sobis taustale samuti hästi.

Toreda talvapäeva korraldasid Saku Valla Kultuurikeskus, Saku Valla Noortekeskus ja Saku Valla Spordikeskus.

Lumelinna ehitamine pakkus kõigile rõõmu

Fotod: Merilin Piirsalu

Võidumeeskond tööboos

Foto: Tiina-Riin Uulma

Saku Gümnaasium ja Saku Valla Spordikeskus said tunnustuse

Saku Sõnumid

8. jaanuaril toimus pidulik Harjumaa Kultuurkapitali ja Spordiliidu tänuüritus, kus tunnustati 2025. aasta parimaid. Saku Gümnaasium võitis esimest korda Harjumaa koolidevaheliste võistluste sarja toimumise jooksul üldkarika suurte põhikoolide arvestuses ja saavutas kolmanda koha gümnaasiumite seas.

Koju toodi ka mitu alavõitu – põhikooli astmes rändkarikas jalgpallis, korvpallis, murdmaateatejooksus ja gümnaasiumiastmes võrkpallis.

Tegemist on mahuka ning pika võistlusega, mis vajab suurt organiseerimist ja aktiivset osalust. Saku Gümnaasium tänab kõiki liikumisõpetajaid, abilisid, trenereid ja õpilasi!

Kristjan Puustusmaad ja Saku Valla Spordikeskuse projekti #sakuliigub tunnustati Harjumaa kohaliku spordiedendaja arendaja tiitliga.

Foto: Joonas Kreuz

Tuhanded külastused ja mõõdukad kulud: Saku jääväljak numbrites

Saku Sõnumid

Viimasel ajal on huvi tuntud selle vastu, millised on Saku jääväljaku tegelikud kulud ja tulud. Kui palju kulub elektrit jää jahutamiseks, valgustamiseks, jäämasina akude laadimiseks ja sooja vee tootmiseks? Toome väikese ülevaate detsembri näitel.

Detsember oli erakordselt soe, temperatuur püsis terve kuu + 4 kuni +6 kraadi kandis ja külmaks läks alles paar päeva enne kuu lõppu. Seetõttu olid ka jääväljaku ülalpidamiskulud tavapärasest kõrgemad. Järgnevatel talvekuudel jäävad need kindlasti madalamaks. Jaanuari kahel esimesel nädalal ei ole jääväljaku külmutus kordagi sisse lülitatud.

Detsembris maksis külmutamine **5260** eurot, jäämasina rent **3596** eurot ja muu elekter koos väljaku valgustuse, jäämasina akude laadimise ja väljaku jaoks vajaliku koguse vee soojendamiseks **790** eurot. Kõik summad sisaldavad käibemaksu.

Laenutajate ja areenimeistri töötasu brutona oli **4350** eurot.

Jää vajab regulaarset hooldust ning sel ajal uisutada ei saa, hooldusajad on spordikeskuse veebilehel trennide graafikus
Foto: Merilin Piirsalu

Jääväljaku tulu, mis sisaldab nii väljaku kui uisurenti, oli detsembris **8410** eurot.

Uiske renditi **2734** korda ning koos uisutajatega, kes tulid oma varustusega, kasutati jääväljakut hinnanguliselt üle **5000** korra. See näitab selgelt, et uisutamine ja hokimäng on kogukonna seas väga hinnatud ja pakuvad

rohkelt liikumisrõõmu nii lastele kui täiskasvanutele.

Suur tänu kõigile, kes on toonud uiske laenutusse – tänu teile on uisutamine kättesaadav veelgi rohkematele huvilistele! Kellel veel on kodus uiske, mida ise enam ei kasuta, siis need võetakse jääväljaku kassas hea meelega vastu.

Head uisurõõmu kõigile!

VEEBRUAR 2026

SAKU NOORTEKESKUS

03.02 KOKKAMINE – Küpsisetort

05.02 NOORTEKA KAUNISTAMINE – Sõbrapäev

10.02 KÄELINE TEGEVUS – Logo ja maskoti kujundamine

12.02 MEISTERDAMINE – Sõbrapäev

17.02 Eesti-teemaline BINGO

19.02 KÄELINE TEGEVUS – Teenuse kirjeldamine ja kujundamine plakatiks

26.02 Lauamängupäev

Teaduse 1, avatud
E - N kl 13-19, R kl 13-18
(vaheajal E - R kl 12-18)

KIISA NOORTEKESKUS

02.02 Pilditurniir

04.02 NOORTEKA KAUNISTAMINE – Sõbrapäev

09.02 KÄELINE TEGEVUS – Logo ja maskoti kujundamine

11.02 KOKKAMINE – Sõbrapäeva muffinid

16.02 Maailma lipud – kas tunned ära?

18.02 KÄELINE TEGEVUS – Teenuse kirjeldamine ja kujundamine plakatiks

23.02 Lauamängupäev – Eesti mäng

25.02 Vabariigi aastapäeva KAHOOT

Kurtina tee 8, avatud
E - N kl 13-19, R kl 13-18
(vaheajal E - R kl 12-18)

SAKU NOORTETUBA

UUS Saku Noortetuba, mis asub uues algkooli majas, ootab külla!

Noortetuba on suunatud algklassidele.

Tallinna mnt 10, avatud E - R kl 12-17 (vaheajal SULETUD)

SAKU VALLA NOORTEKESKUS

www.sakuvallanoortekeskus.ee
saku_valla_noortekeskus

Saku Valla Noortekeskus
Saku Valla Noortekeskus - Kiisa Noortekeskus

JÄÄVÄLJAKU LAHTIOLEKUAJAD

E-R 15-21
L 12-21
P 11-21

VAATA TRENNIDE GRAAFIKUT SIIT

Mototriali sõitja Sebastian Tuisk katsetab oma piire Euroopa parimate vastu võisteldes

KÄRT RADIK | kaasautor

Sakus on tugevad motokrossi traditsioonid ning siit on sirgunud mitmed Eesti tippsõitjad. Üks tulevikulootustest on Saku gümnaasiumi õpilane Sebastian Tuisk (16), kes on juba kuus aastat tegelenud tõsisemalt mototrialiga. Tema käesoleva aasta eesmärgiks on osaleda kõigil EM-i etappidel, tõusta uue 250 ccm mootorrattaga järgmisesse rahvusvahelisse karikaklassi ja jõuda rahvusvahelistel võistlustel poodiumile.

Treenib parimate käe all

Olgu alustuseks öeldud, et trial on maastikul toimuv ajalimiidiga piiritletud võistlus, kus tulemus põhineb sportlase tehnilistel oskustel. Võistlustrassile on märgitud katsed, mille läbimist jälgivad kohtunikud ja vigade eest antakse trahvipunkte. „Trial nõuab tasakaalu, täpsust, tehnilist mõtlemist, aga ka vaimset ja füüsilist vastupidavust. Keha ja masina juhtimine üle takistuste viib nii algajad kui ka professionaalid oma piire kompama – olenemata vanusest või soost,“ tutvustab Sebastian.

Tema ise istus esimest korda triali mootorratta selga 10-aastaselt ning viimased viis aastat on pühendunud treenimisele. Kõige tihedamalt on ta võistelnud Eestis, Lätis ja Soomes, kuid võistlusreisid on viinud ka kaugemale.

Enda sõnul on ta arenenud stabiilselt ning on saavutatud üle uhke, kuid töötab edasi veel kõrgemate eesmärkide ja tulemuste nimel. Võistlustel saadab Sebastianit isa Heitti, kellega moodustatakse isa-poja tiim Team Tuisk. „Isa turvab ja juhendab mind võistluste ajal takistustel ning samuti võistleb ta ise hobiklassis.“

Sebastian treenib regulaarselt Panter Motorsport klubis, mis asub Keilas endises tehasehoones, kus on ideaalsed tingimused sise- ja väliradadel. Treeneriteks on muuhulgas Eesti parim naistrialist, pantrite ridadesse kuuluv Keity Meier ning kogenud juhendajad Tõnis Ross ja Helen Mäerand. „Klubi on kui üks suur pere, kus valitseb ühtekuuluvustunne ja hea meeskonnavaim. Tunnen kogu aeg suurt toetust. Rahvusvahelised kogemused olen saanud erinevatest laagritest

Isa ja poja koostöö Sigulda võistlusrajal

Fotod: erakogu

näiteks Hispaaniast, Soomest ja Lätist. Kõik see on aidanud mul edasi areneda ja pannud mõistma, et mul on potentsiaali jõuda Euroopa parimate sekka,“ ütleb Sebastian.

Seljataga edukas hooaeg

Möödunud hooajal toimus Eestis kolm meistrivõistluste etappi, kus noormees osales teist aastat C-klassis ning 2025. aasta EMV kokkuvõttes saavutas ta esimese koha.

Lätis osales ta kaheksal etapil. „Liikusin juba mullu ühe klassi võrra ülespoole ja võistlesin teist aastat A-juunioride klassis, mis on viimane klass raskustasemelt enne tippu ehk GP klassi. 2025. aasta Läti meistrivõistluste kokkuvõttes saavutasin oma klassis esikoha,“ räägib Sebastian.

Soome meistrivõistlustel toimus viis etappi ning aset leidsid ka Eesti-Soome karikavõistlused. Lisaks toimus kolmepäevane treeninglaager Soome maastikel. „Võrreldes eelmise hooajaga sõitsin uues klassis TR3J ning mullusega võrreldes tegin suure sammu edasi. Eelmisel aastal oli minu parim koht Salos neljas, kuid enamik kohti jäid 8. ja 10. vahele. Möödunud võistlushooaja kokkuvõttes õnnestus võita tiitel ja saada esimeseks

eestlasest Soome meistriks TR3J ajaloos. Viimasel võistlusel anti mulle üle Joa Hindreni rändkarikas aastast 2006, mida mul on au hoida terve aasta. Olen esimene eestlane, kelle nimi sellele karikale graveeriti.“

Möödunud hooaja keskel avanes Sebastianil võimalus tänu toetajatele osaleda ka EM-i kahel etapil Tšehhis Kyselkas. „See oli esmakordne ja võimas kogemus ennast parimatega proovile panna. Osalesin Trial International Youth Cup klassis, kus oli kõige suurem konkurents (28 võistlejat). Esimesel päeval saavutasin 15. koha. Teisel päeval läks veidi paremini, sain 13. koha. Esimese korra kohta hindan saavutatut üsna heaks ja loodetavasti saan järgmisel aastal uuesti proovida ning tulemust parandada juba uues klassis.“

2025. aasta võistlushooaeg lõppes septembris Põhjamaade meistrivõistlustega – NORDIC CUP 2025 Denmark. „Võistluspäevad Taanis olid väljakutseid pakkuvad. Rajad olid mere ääres ja vanades jõesängides,“ kirjeldab Sebastian. Eesti triali tiim tõi koju mitu karikat. Sebastian lõpetas noorte meistrivõistluste klassi individuaalvõistluse 12. kohal. Meeskondlik võistlus lõppes 3. kohaga.

Sebastian Sigulda võistluse poodiumi kõige kõrgemal astmel

Sebastian koos Joa Hindreni ning rändkarikaga

Kirg mootorite maailma vastu

Sebastiani arvates on mototrial kombinatsioon võimalustest ennast proovile panna ja kirest motosporti vastu. „Olen õppinud olema kannatlik ja visa ning võtma vastu kiireid otsuseid. Samuti pean olema sihikindel ja distsiplineeritud, sest tegu on ikkagi päris ohtliku spordiga. Tsikli seljas tuleb viis-kuus tundi hakkama saada nii emotsioonidega kui vaimse ja füüsilise koormusega. Naudin enda proovilepanemist erinevates olukordades ning olen aru saanud, et ebaõnnestumised on osa arengust.“

Kui isast oli juba eelnevalt juttu, siis on huvitav teada, mida tunneb ema süda, kui poeg motikaga mööda kive turnib? „Sebastian tegeles enne judoga, mis andis talle hea tasakaalutunnetuse ja keskendumisvõime. Ma teadsin juba oma laste sündides, et motosport jääb minu elu osaks, sest mu töö ja tutvusringkond on motosportiga seotud ja käisin palju

motokrossi ja ringrada vaatamas. Trialis ei ole kiirused nii suured ning seal kasutatakse korralikku turvavarustust, kiivreid ja kaitsmeid. Lisaks turvab Sebastianit rajal isa, mis annab mulle ka suurema turvatunde. Olen alati raja kõrval toetamas ja kaasa elamas,“ räägib Sebastiani ema Kätlin.

Mototrial on kulukas ala

Mototrial ei ole Eestis veel liiga tuntud, sellepärast on kulutused välisreisidele ja treeninglaagritele hädavajalikud ja väga suured. Võrreldes teiste motosportialadega kulub seal küll vähem kütust ja rehve.

Mõned aastad tagasi märkas Sebastianit Hanno Velt ning koostöös Velt Motocenter ja Beta Motors'iga on tema ja isa kasutuses olnud Beta kaubamärki kandvad mootorrattad, millega nad on sõitnud viimased kolm aastat. „Esindan uhkusega Beta brandi. Aasta tagasi liitus

toetajate tiimiga Liqui Moly Estonia, varustades meid määrdeainete ja hooldusvahenditega. Olen oma sponsoritele väga tänulik. Samuti tänan kõiki treenereid ning ema ja isa, kes minusse usuvad ja panustavad,“ räägib Sebastian. Ta lisab: „Aga fakt on see, et edasijõudmiseks otsime uusi toetajaid, et Eestit esindades pürgida järjest kõrgemale rahvusvahelisele tasemele juba võimsamas klassis.“

Olgu lõpetuseks öeldud, et Sebastian sõidab Rider Pilota masinatega, mis on seadistatud täpselt iga sõitja jaoks. Veel eelmisel aastal sõitis ta Beta EVO 125 ccm 2T Factory Rider Edition mudeliga ning täna treenib ta juba uue ja võimsama 250 ccm Betaga. Ühe mootorratta hinnaks on umbes 8500 eurot.

- **Sebastiani 2025. hooaja tipp-hetked ja kokkuvõtted**
- Eesti meistrivõistlused – 1. koht (C-klass)
- Läti meistrivõistlused – 1. koht (A-juunioride klass)
- Soome meistrivõistlused – 1. koht TR3J-s
- Euroopa meistrivõistlused
- Tšehhis, Kyselka – 13. ja 15. koht (Trial International Youth Cup)
- Põhjamaade karikavõistlused
- Taanis – 12. koht individuaalvõistlusel ning 3. koht võistkondlikult
- Hispaania treeninglaager
- Barcelona lähistel – treeningud maailma parimatega
- **Vaata lisa või võta ühendust**
- FB – Sebastian Tuisk # 306
- Instagram – tuisksebastian306
- teamtuisk@gmail.com

Treener Tõnis Ross (Panter Motorsport)

„2025. hooaeg kujunes Sebastianil väga edukaks ning tal on kõik võimalused tõusta Euroopa parimate sekka.“

Sebastian on väga sihikindel, andekas ja erilise pühendumusega noorsportlane. Olen temaga töötanud ja arengut jälginud kuue aasta vältel. Tema tugevad küljed on silmapaistev tasakaalu- ja tehnikatunnetus, kiire kohanemine- ja analüüsioskus, sihikindel treeningdistsipliin ning füüsiline ja vaimne vastupidavus. Ta treenib järjepidevalt meie klubi motohallis Keilas ning täiendab end nii Eestis kui välismaal.

Lisaks heale tehnilisele pagasile on Sebastian avatud juhendamisele ning koostöövalmis nii treenerite kui ka kaasvõistlejatega. Need omadused annavad talle väga hea eelduse edasiseks arenguks.“

Tule Keilasse proovima!

Kõigil, kellel tekkinud huvi treenimise vastu, palume võtta ühendust: FB Panter Motorsport, <https://trial.ee/kontakt/>

NB! Ratast ei pea esialgu endal olema, võimalus on kasutada klubi rattaid.

Saku liigub, aga ka tõstab, surub ja tõmbab

MIRJAM LAULIK | personaaltreener

Teadusuuringud kinnitavad, et jõutreening pakub tervisele nii vaimseid, füüsilisi kui ka biokeemilisi kasutegureid.

WHO (Maaailma Terviseorganisatsioon) soovitusel näevad ette, et jõutreeningut tuleks harrastada vähemalt kahel korral nädalas, sest vananedes (alates juba 30. eluaastast ja vanuse kasvades aina kiiremini) väheneb meie lihas- ja luumass ning tulemuseks on sarkopeenia, mis mõjutab lisaks otsesele jõule ka meie tasakaalu, liikumisvõimet, kukkumiste ja luumurdude riski vanemas eas.

Regulaarne jõutreening kaks-kolm korda nädalas aitab seda langust pidurdada ja kombineerituna teadliku toitumisega (olulisim märksõna siinkohal on **piisav valgu tarbimine**) isegi tagasi pöörata.

Kui lihasmassi vähenemisest seoses vananemisega üldiselt teatakse, siis seos luutiheduse, osteoporoosi (luuhõrenemise) ja võimalike kukkumistega ning sellega kaasnev iseseisvuse säilitamine vanemas eas sageli mõttesse ei tule. Paraku satub arvestatav osa eakaid pikemaks ajaks haiglasse just kukkumise tõttu. Õnnetuse tagajärjel purunenud puusa- või vaagnalu aheldab mitmeks kuuks voodisse ning siis omakorda on paratamatu, et nõrgad lihased muutuvad veel nõrgemaks, kui nad kuude viisi üldse koormust ei saa. Tihtipeale algab sealt tervise allakäigutrepp, kust enam iseseisvasse ellu ei naastagi.

Siinkohal ei taha ma luua hirmufooni, vaid vastupidi – oluline on teada, et **treening aitab ennetada sellisesse olukorda jõudmist**. Mida varem alustada, seda parem, kuid teada on, et esimesel aastal on areng kiire, seda sõltumata kas treeningutega alustab 30-, 50- või 80-aastane inimene.

Turvaliselt ja teadlikult

Ja selle teadmise võiks siit kaasa võtta: **kunagi pole hilja alustada**. Kindel on ka see, et ülekaal, alakaal, mõni anatoomiline eripära ega krooniline valu ei ole jõutreeningu puhul takistuseks. See on tegelikult **üks turvalisemaid viise** liikumisega alustamiseks, sest nii koormus kui tempo on kohandatavad.

Lisaks aitab jõutreening langetada

kroonilist põletikku kehas ja parandab insuliinitundlikkust (ka siis, kui kehakaal ei lange) ning omab läbi biokeemiliste protsesside kehas depressiooni ja ärevust vähendavat toimet. Teadusuuringutega on kinnitatud positiivne mõju nii hormonaalsele tasakaalule kui kardiometaboolsele riskile.

Küll aga peaks meele pidama, et **teadmatu treeninguga võib teha rohkem kahju kui kasu**.

Rolli mängivad ka väikesed nüansid, mida algajana ei osata ega saagi märgata: kus põlve mitte lukustada, kui kaugele ja kui sügavale liikuda, kuidas hoida selga ja randmeid, et vältida ülekoormusvigastusi, millal teha pause ning millal pühendada rohkem aega venitustele jne.

Oluline on **omandada õige tehnika, treenida turvaliselt ja vältida vigastusi**. See võiks olla algaja treeningu üks põhieesmärke.

Trennid kodu lähedal

Eelmisel aastal alustasime Saku jõusaalis **naiste väikegrupi algajate treeningutega**, mille eesmärk ei ole maksimaalne sooritus, vaid turvaline ja jõukohane liikumine, korrektse tehnikaga harjutuste sooritamine eesmärgiga kujundada püsiv liikumisharjumus ning vältida vigastusi.

Treening on jõukohane kõigile, lisaks

jõuharjutustele on treeningu soojendusosasse põimitud ka **füsioteraapilisi harjutusi** – kuna alaselg ja puusad on ühine biomehaaniline süsteem, siis enne tamaks ja parandamaks alaselja probleeme on näiteks oluline parandada ka puusade liikuvust jne.

Enamikul osalejatest puudus varasem kokkupuude jõusaalitreeningutega (või treeningutega üldse), ning on olnud suur rõõm näha, kuidas **ületatakse hirme** ning kui oluline on grupi tugi nii **raskuste suurendamisel** kui ka **motivatsiooni hoidmisel**.

Üksteist toetatakse, julgustatakse ja vahel saab ka nalja – näiteks kui keegi märkamatuult trennikaaslasel oluliselt suurema raskuse peale sokutab ja teine harjutuse sooritab ilma sellest aru saamata.

Rõõmu teeb stabiilselt kõrge osalejate osalusmäär, naiste suur vanuseline mitmekesisus ning see, et grupist lahkujad ei ole treeninguid katkestanud, vaid on jätkanud **iseseisva ja regulaarse treeninguga**. See näitab, et seeme sai külvatud hästi ja viljakasse pinda ning eesmärk kujundada püsiv liikumisharrastus täidetud.

Info treeningute ja personaaltreeningute kohta: sakujousaal@gmail.com

Väikegrupitreeningud toimuvad spordikeskuse jõusaalis

Foto: erakogu

Tallinna maantee 1 maja avamisüritus 14. veebruaril

Saku südames aadressil Tallinna maantee 1 on valminud uus korterelamu. Pidulik maja avamine toimub 14. veebruaril alates kell 12, kui leiab aset kõikidele huvilistele avalik avamisüritus. Küllastajatel on võimalus tutvuda majaga, vaadata kortereid ning osa saada avamispäeva programmist.

Avamisürituse käigus tutvustab maja arhitektuurset kontseptsiooni ja läbimõeldud lahendusi Kadarik Tüür Arhitektid esindaja. Räägitakse hoone sünniloost, tehtud valikutest ning sellest, kuidas uus hoone on loodud sobituma Saku elukeskkonda. Päeva jooksul toimuvad majatuurid, mille raames saab tutvuda terve maja ja korteritega, mis loovad Sakusse uut kvaliteedistandardit.

Avamispäeva puhul ootavad külalastajaid sõbrapäeva kampaania pakkumised majas detsembris avatud Pepco poelt ning tutvustatakse veebruari alguses avatava iluteenuseid pakkuva Salon9 teenuseid. Pakume külalistele muusikalist meelelahutust, et muuta sündmus mõnusaks viisiks veeta laupäeva lõunat.

Tallinna maantee 1 maja lugu

Tallinna maantee 1 on ehitatud teadmise, et see maja jääb Sakusse alaliseks. Valikud on tehtud nii, et hoone oleks vastupidav ja energiatõhus ning et

korterites oleks rohkem ruumi ja paremad tingimused igapäevaseks elamiseks. See on maja, mille kvaliteet ei piirdu lubadustega, vaid on valmis kujul kohapeal nähtav.

Tallinna maantee 1 puhul on arhitektuursete ja tehniliste lahenduste juures tehtud teadlikud otsused, mis lähtuvad kestvusest ja igapäevasest kasutusmugavusest. Korterite planeeringud on avarad, rõhku on pandud väga heale heliisolatsioonile, kaasaegsetele jahutussüsteemidele ning kvaliteetsetele materjalidele. Maja maa-alune parkimine võimaldab hoida autod suvel jahedana ja talvel soojana, pakkudes igapäevases kasutuses selget mugavust ja kaitset ilmastiku eest ning hoone katusele paigaldatud päikesepaneelid toetavad energiatõhusat ja säästlikku majandamist. Tegemist on kodudega, kus on rohkem ruumi, parem sisekliima ja läbimõeldud tehnilised lahendused, mis toetavad mugavat elamist aastakümneteks.

Lisaks kodudele asuvad majas ka äripinnad. Esimesel korrusel on juba avatud Pepco kauplus ning hoones asub veebruarist kliente teenindama Salon9 ilusalong. Hetkel on läbirääkimised lõppfaasis kohvik bistrooga, milles hakatakse pakkuma rahvusvahelise kvaliteediga toitu taskukohaste hindadega. Sellist

toitlustusasutust on Saku elanikud juba pikalt oodanud.

Arendajast

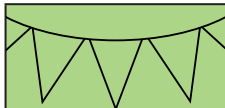
Tallinna maantee 1 arendaja on Retori Estate, kelle fookuses on pikaajalise väärtusega elukeskkondade loomine. Arendaja lähtub tervikvaatest, kus kodu kvaliteet ei kujune üksikute elementide summana, vaid läbimõeldud koosmõjuna alates asukohast ja arhitektuurist kuni ruumilahendustele ja hoone igapäevase toimimiseni. Tallinna maantee 1 arendus on kavandatud eesmärgiga luua maja, mis sobitub Sakusse ka pikemas ajaperspektiivis ning mille kvaliteeti saab hinnata valmis kujul, kohapeal ja oma kogemuse põhjal. Maja avamine Sakus on arendaja jaoks oluline verstapost, sest see annab huvilistele võimaluse juba valmis korteritega tutvuda.

Kliendipäev kõigile huvilistele

Kliendipäev 14. veebruaril pakub võimalust näha kortereid seestpoolt, küsida küsimusi ning saada vahetu tunnetus Tallinna maantee 1 kui elukeskkonna kohta. Oodatud on nii tulevased koduostjad kui ka Saku elanikud, keda huvitab kodukoha areng.

Tallinna maantee 1 on uus maamärk Sakus. Valmis maja, mille uksed on avatud.

KUHU MINNA JAANUARIS JA VEEBRUARIS

- 23.01 kell 19 Meelelahutuslik Melomäng vol5, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 28.01 kell 18 Koolitus lastevanematele „Vaimne tervis ja heaolu meie igapäevases elus“, Saku Gümnaasiumi põhikoolimajas, Traani tee 1, Saku.
- 30.01 kell 19 Raul Vaigla, Marie Vaigla, Tero Saarti „Thulest viidud“, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 30.01 kell 21 Öine suusamatk Saku rabametsas, algus Saku suusamaja juures.
- 31.01 kell 12 Ehesära käevõru töötuba – sõbrapäeva eri, Veera käsitöötoas, Teaduse 13, Saku.
- 31.01 kell 14 Puhkpilliorkester Saku tähistab: Arvi Miido 70 juubelikontsert, Saku Valla Kultuurikeskuses
- 5.02 kell 19 Saku Pruulikoja mälumäng, Saku Pruulikoja Pubis.
- 5.02 kell 18 Raamatu „Saku valla ajaraamat“ esitlus, Saku põhikooli mini auditooriumis, Traani tee 1, Saku. Kaasa võtta vahetusjalanõud.
- 8.02 kell 11 Lasteetendus „Okkiline lugu“, Kiisa Vabaajakeskuses.
- 12.02 kell 10 Beebivanemate õpiamps: kuni 1,5-aastase lapse kõne arengu toetamine kodus, lasteaias Terake Pargi majas.
- 13.02 kell 19 Teatrietendus „Härä Ibrahim“, Kiisa Vabaajakeskuses.
- 14.02 kell 13 Kodulõhnastajate töötuba, Kiisa Vabaajakeskuses.
- 14.02 kell 18.30 Sõbrapäeva kontsert-õhtuök Maarjaga, Saku mõisas.
- 17.02 kell 18 Vastlamatk laternatega, Metsanurme-Üksnurme matkarajal.

Rohkem infot sündmuste kohta www.sakuvallakalender.ee

ÜRITUSED EAKATELE JAANUARIS JA VEEBRUARIS

- 26.01 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi koolituspäev. Mälutreening Anu Jonuksiga ja kohtumine ERMi teaduri Terje Anepaioga, ruumis 221, Teaduse 1, Saku.
- 16.02 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi koolituspäev. Mälutreening Anu Jonuksiga ja kohtumine kogemusnõustajaga, Teaduse 1, Saku, suures saalis.
- 21.02 kell 11 Saku Elukaare koosviibimine, Teaduse 1, Saku, suures saalis. Külla tuleb Toivo Tänavsuu ja vähivafond Kingitud Elu. Vaatame Maria Avdjuško dokumentaalfilmi „Head inimesed“, Toivo Tänavsuu räägib oma raamatust „Arstitudengipäevik“ ja Kingitud Elu tegemistest. Saab osta soodushinnaga raamatut ja annetada vähivafondile. Kaasa võtta sularaha.

Regulaarselt toimuvad

- Eakate vesivõimlemine üks või kaks korda kuus laupäeviti kell 9, järgmised korrad 24.01, 7.02 ja 14.02, Saku ujulas.
- Tervisevõimlemine E ja K kell 18.15 Kajamaa Koolis, Kooli tee 1, Saku. Täpsem info: Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee.
- Päevakeskuse tervisevõimlemine Ruudi Alba juhendamisel E ja K kell 9.30 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- Päevakeskuse tervisevõimlemine Kristi Valli juhendamisel L kell 10 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- Lauluring Urmi Sinisaare juhendamisel teisipäeviti kell 11 Kultuurikeskuse ruumis 111.
- Eakate tantsuring Kiisatar T kell 15 Kiisa Vabaajakeskuses. Oodatakse liituma uusi huvilisi!
- Eakate lauluring K kell 11 Kiisa Vabaajakeskuses. Oodatakse liituma uusi huvilisi!

Rohkem infot koolituste, ringide, ühenduste ja teenuste kohta www.sakuvald.ee/eakatele.
Päevakeskuse sündmuste kohta saab infot ka telefonil 604 1731.

Töötuba Digitaalne sugupuu

27. jaanuaril kell 14–16, Teaduse 1, Sakus

Töötoas vaatame erinevaid digikeskkondi, mis võimaldavad kaardistada oma sugupuud.

Tutvume Rahvusrhiivi veebis kirikuraamatutega, otsime neist sobivaid ning püüame leida sobivad kirjed sugupuu kaardistamiseks.

Katsetame kahte digikeskkonda tulemuste visualiseerimiseks: esimene on toeks andmete kaardistamisel ideekaardi põhimõttel ning teine on ülemaailmne sugupuude võrgustik.

- Aktiivseks osalemiseks on vajalik sülearvuti ja Rahvusrhiivi veebikeskkonda konto loomiseks ID-kaart ja koodid või mobiil-ID või Smart-ID
- Koolitaja Marge Kuzmin, Tallinna Ülikool
- Osalemise soovist palun teada anda hiljemalt 25. jaanuariks e-postil lemmi.oro@sakuvald.ee

Mis juhtus

- ▶ 28. detsembril kell 11.43 käisid päästjad kustutamas suurt prügikonteinerit Saue külas Kanama teel. Põleng kustutati kella 12.04ks.
- ▶ Aasta viimasel nädalavahetusel said päästjad Harju maakonnas 151 väljakutset likvideerima erinevaid tormiohte. Laupäeval oli neid 36 ning pühapäeval 115. Enamik neist oli seotud teedele ja elektriliinidele langenud puude ja puu-okstega eemaldamisega. Mitmel korral tuli päästjatel sõita ka maha kukkunud elektriliinidest süttinud maastikku kustutama. Enim oli tormikutseid Kuusalu vallas (25), järgnesid Saue vald (24) ja Saku ja Harku vallad mõlemad 18 väljakutsega.
- ▶ 29. detsembril kell 16.33 sai häirekeskus info, et Roobuka külas Sprindi põigus on kuusk

kukkunud teataja kuurile. Puu oli rippes nõnda, et kui see kuurist edasi vajub, siis kukub see ka majale. Kohila päästjad toestasid kuuri katust, et puu edasi ei vajuks ning puu eemaldamisega jäi edasi tegelema RMK.

- ▶ 7. jaanuaril kell 15.39 anti häirekeskusele teada, et Tännassilma külas Jälgimäe teel põleb suur kinnine riidekonteiner. Nõmme päästjad kustutasid konteineri kella 16.21ks.
- ▶ 10. jaanuaril kell 13.40 teavitati häirekeskust, et Männiku külas Tallinn-Saku-Laagri teel on toimunud kahe autoga avari. Tee oli autotükke täis. Saku vabatahtlikud päästjad aitasid tee juppidest puhastada. Kiirabi vaatas inimesed üle kohapeal. Politsei tegeles edasi.

JAANUAR-VEEBRUAR SAKU TOOMASE KOGUDUSES

P	25.01	kell 11	jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
P	01.02	kell 11	jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
N	05.02	kell 18	osadusgrupp Markusega
P	08.02	kell 11	jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid
N	12.11	kell 11	väärikate hommik
L	14.02	kell 18	noorteõhtu
P	15.02	kell 11	perejumalateenistus
N	19.02	kell 18	osadusgrupp Markusega

* LEERIKOOL alustab 3. märtsil.
Info ja reg: saku@eelk.ee

* TALVEPÄEVAD PÕLTSAMAAL noortele vanuses 13+ toimuvad 30.01–02.02.
Info ja reg: poltsamaa.eelk.ee/talvepaevad

* BEEBILAUL teispäeviti. Väikelapsed 1–2a kell 10.30, beebid 0–1a kell 11.30.
Info ja reg: ave.molster@eelk.ee / 5919 7902

* ÜLISTUSVÕIMLEMINE esmaspäeviti 18.30–19.15, sissepääs küljeuksest.
* PALVEHOMMIK KIRIKUS teispäeviti kell 9.

Lisainfo: ariel.suvari@eelk.ee

* VASTUVÕTT koguduse kantseleis ja avatud kirik: T 10–12 ja N 16–18

* RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust!

Koguduse õpetaja Ariel Süvari,
tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee
Saku Toomase kirik, Küttsu 2, Saku alevik.
Koduleht: saku.eelk.ee
Facebook: EELK Saku Toomase kogudus

*Elu on laul, on lihtne ta viis.
Heliseb korra ja vaikib siis ...*

Mälestame sõbralikku
majaelanikku

EVI KINGA

Avaldame kaastunnet
lähedastele.

KÜ Ülase 12

Kauaaegset toredat sõpra

PEETER TOMSI

mälestab Kannikese tänava
sõpruskond.
Sügav kaastunne lähedastele.

Kallist ema ja vanaema

MILVI VALNERIT

7.04.1933–18.12.2025

leinavad poeg ja pojapoeg
peredega

MÄLESTAME LAHKUNUID

ÜLO KALLAS

PEETER TOMS

JUTA MÕIS

EMILIE ANTONOVA

MILVI VALNER

Jääme Sind mälestama kallis
naaber

MILVI VALNER

Evi ja Linda

Saku Pensionäride
Ühendus Elukaar mälestab
oma kauaaegset liiget

MILVI VALNERIT

ja avaldab kaastunnet omastele.

Südamlik kaastunne
lähedastele kalli

ANU VILJAMÄE

06.03.1945–09.12.2025

kaotuse puhul.
Mälestavad endised kolleegid
arvutuskeskusest

Meie seast on lahkunud hea
sõber ja töökaaslane

MILVI VALNER

Südamlik kaastunne lastele
peredega.

Endised EMMTUI
taimekaitse osakonna töötajad

Avaldame kaastunnet omastele

MILVI VALNERI

lahkumise puhul.
Saku Päevakeskuse kohviklubi

Meie siiras kaastunne Erikale
venna

AIVAR LIPPURI

surma puhul.
Töökaaslased protsessi
jaoskonnast

Mälestame head sõpra

ANU VILJAMÄE

tunneme kaasa Reinule ja
lastele.
Enda ja Mait

Mälestame seltsi kauaaegset
liiget

MILVI VALNERIT

Meie siiras kaastunne
lähedastele.
Saku Diabeetikute Selts

Südamlik kaastunne Ulvile
ja Olavile perega kalli ema ja
vanaema

MILVI VALNERI

lahkumise puhul.
Leili, Karin ja Jarek peredega

Kallis Erika, oleme südames
sinuga, mil jätab hüvasti oma
venna

AIVAR LIPPURIGA

Onupoeg perega

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

**Maja, korteri, vannitoa
EHITUS ja REMONT**
100% täislahendusena

 Küsi hea hind

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

SakuEhitus

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänav ja äärekivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Ehitusmasinate teenused koos juhiga

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

Iga kodu väärilb PUHAŠT VETT
Veepuhastusseadmete soetamine on abikõlblik tegevus

**HAJAASUSTUSE
PROGRAMM**

Taotlusvoor
02.02.2026 - 02.04.2026

MIRIDON on abiks:

- Veeanalüüside teostamisel
- Filterseadmete valimisel
- Filterseadme paigaldamisel
- Survetõsteseadmete paigaldamisel

MIRIDON
veetööstusseadmed

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Saku Priitahtlikud Pritsimehed
kutsuvad oma ridadesse
uusi vabatahtlikke!

facebook.com/sakupriitahtlikud

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

23. veebruaril alates 10.00
**SAKU
PÄEVAKESKUSES**
Etteregistreerimine (kell 9–16)
telefonil **5323 2454**

 **HINDPERE
OPTIKA**

- kuivasilmatest
- silmarõhu mõõtmine
- optilised päikeseprillid

 **EESKUULIK
ETTEVÕTE
2018**

Kontroll 25 €, prillioetjale TASUTA

**Teeme koos korda sinu
kodu dokumentatsiooni**

Aitame sind:

- ehitiste kasutuslubade asjaajamisega;
- korterite ümberehituste dokumentatsiooni asjaajamisega.

 Tel. 502 0675, info@maretmanagement.ee
www.maretmanagement.ee

**EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused
toimuvad igal pühapäeval**

**Samal ajal toimub
lastele pühapäevakool.**

Kell 11.00, Nurme 3a

Tere tulemast!
www.eknsaku.ee

 AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

 **EESTI KRISTLIK
NELIPÜHI KIRIK**

 SAKU VALD Läbi rohelise akna	Saku Vallavalitsus võtab tööle ARHITEKT-PLANEERIJA	 SAKU VALD Läbi rohelise akna	Saku vallavalitsus võtab tööle KESKKONNASPETSIALISTI
	Sinu ülesanneteks on - valla ruumilise arengu suunamine - planeeringute ja ehitusprojektide, s.h. avaliku ruumi projektide koostamine ning juhtimine - vajadusel projekteerimistingimuste koostamine, planeeringute ja ehitusprojektide läbivaatamine ning arhitektuurse sisendi andmine - välireklaami paigaldusloa taotluste menetlemine		Sinu ülesanneteks on - jäätmehoolduse ja ringmajanduse arendamine - keskkonnavaliste projektide ja tegevuste läbiviimine ja juhtimine - erinevate huvigruppidega suhtlemine ja nende nõustamine - valdkondlike arengukavade koostamise korraldamine - valdkondlike õigusaktide eelnõude koostamine
	Sinult ootame - erialast kõrgharidust - oskust rakendada valdkonda reguleerivaid õigusakte - head eneseväljendus-, koostöö- ja suhtlemisoskust - proaktiivsust ja analüüsivõimet - CAD programmi (soovitatav AutoCAD) kasutamise oskust - väga head eesti keele oskust kõnes ja kirjas		Sinult ootame - kõrgharidust (soovitatavalt loodusteaduste valdkonnas) - huvi keskkonnavaliste ja jäätmemajanduse valdkonnas vastu - head eneseväljendus-, koostöö- ja suhtlemisoskust - süsteemsust ja korrektsust - osalemist erinevates projektides ning vastutuse võtmist projektjuhina - väga head eesti keele oskust kõnes ja kirjas
	Kasuks tuleb - töökogemus kohalikus omavalitsuses arhitekti või linnaplaneerijana - arhitekti kutsetunnistus - autojuhiluba		Kasuks tuleb - inglise ja vene keele oskust - autojuhiluba
	Pakume Sulle - loomingulist ja vastutusrikast tööd kaasaegses vallamajas - võimalust kaasa rääkida kaasaegse ning inimkeskse Saku kujundamisel - asjatundlikku ja sõbralikku kollektiivi ning toredaid ühisüritusi - tasustatud energiapäevi ja haigushüvitist alates esimesest päevast - tervise- ja spordikulude hüvitamist, ametialaseid täiendkoolitusi - põhipuhkust 35 kalendripäeva - töötasu 2700 eurot (bruto)		Pakume sulle - huvitavat ja vastutusrikast tööd kaasaegses vallamajas - asjatundlikku ja sõbralikku kollektiivi ning toredaid ühisüritusi - tasustatud energiapäevi ja haigushüvitist alates esimesest päevast - tervise- ja spordikulude hüvitamist - ametialaseid täiendkoolitusi - põhipuhkust 35 kalendripäeva - töötasu 2400 eurot (bruto)
	Kandideerimiseks saada palun oma CV, motivatsioonikiri ja koopia haridust tõendavast dokumendist läbi CV.ee hiljemalt 26.01.2026 Töö sisu kohta annab lisainfot ehitus- ja planeerimisteenistuse juht Silver Riisalo, tel 671 9339 või silver.riisalo@sakuvald.ee Tööl asumine veebruaris		Kandideerimiseks saada palun oma CV, motivatsioonikiri ja koopia haridust tõendavast dokumendist läbi CV.ee hiljemalt 26.01.2026 Töö sisu kohta annab lisainfot arendus- ja keskkonnateenistuse juht Kerli Laur, tel 671 2427 või kerli.laur@sakuvald.ee Tööl asumine veebruaris

Osta endale isiklik konteiner – ära rendi!

Meie konteiner on **vastupidav** ja **kestab kaua**. **Sobib kõigile jäätmevedajatele**, samuti Saku valla uuele jäätmevedajale. Tühja rendikonteineri saad Ragn-Sellsile tasuta tagastada jaanuari kuu jooksul.

Konteinerite värvivalik:

Tellides kodulehelt
www.greenforest.ee
kasuta sooduskoodi:
Saku10

*kood kehtib kuni 31.01.2026

GreenForest

Asume Saku vallas, Jälgimäel, Pajupilli tee 4. Hea lihtne ise tellitud konteinerile järele tulla.
www.greenforest.ee • Tel. 682 8829

Kuulutused

- ▶ Väljaõppinud puulangetajad lõikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teostame kändude freesimist. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- ▶ Müüa lõhutud toored ja kuivad küttepuud kohaletoomisega. Hall lepp, sanglepp, kask. Küttepuud võrkkotis 50l. Tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee, e-post pakhalupuu@gmail.com.
- ▶ Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujundusloikus, hekkide pügamine, viljapuude hooldus, kändude freesimine. Olemas vastutuskindlustus ja kutsetunnistus. Marek, tel 525 1330, www.mww.ee.
- ▶ Müüa toored ja kuivad küttepuud – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.
- ▶ KÜTTEPUUD Müüa toored-kuivad küttepuud segalehtpuu, sanglepp. Võrgus 40 l kuiv lepp/ kask. Võrgus halujäägid (5–25cm). Tel 504 2707.
- ▶ Pakun korstnapühkimise teenust, korstnapühkija tase 3, eramajad. Töötan ka õhtuti ja nädalavahetusel. Alar Lanna 53533247, info@tuhamees.ee või läbi Messengeri.
- ▶ Ostan autosid, seisukord ei ole oluline, tel 553 1989.
- ▶ Soovin osta Laagrisse/Sakku remonti vajava korteri, et mõnus kodu luua. Sobivad 2–4-toalised korterid. Kui teil on pakkuda, võtke julgelt ühendust: 5349 1403, Mart.
- ▶ Ostan retroesemeid ja kolimisjääke: nostalgilisi nõusid, serviise, keraamikat, pokaale, nahast karpe, seinapilte, kujusid, merevaigust ehteid, kellasid, prosse, sõlgi jne. Tulen ise kohale! 5356 0761, Liina.
- ▶ Ostan vanu fotoaparaate, fotosid, aumärke, vimpleid, rahasid, habemenuge jpm. Kõik vana huvitab! Tel 5872 5458.
- ▶ Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- ▶ Kivikorstnate ehitamine, pottsepatööd, 518 8889.
- ▶ Kutselise korstnapühkija teenused, pottsepatööd. Tel 51 980 980, tulituli.ee.

- ▶ Katustetööd eterniidi ja profiilplekidega. Puitfassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine. Info@miltongrupp.ee, 5352 9476.
- ▶ LEHMA KÕDUSÕNNIK 30L/kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 25/30/40/50 cm. Briketid. Tammaru Farm, 523 8852, www.tg.ee.

**Sinu isiklik kinnisvaramaakler
Sakus ja Harjumaal**

**Sinu jaoks on
kinnisvara müügi -ja
üürile
hinnastamine tasuta!**

Ketter Ross
ketter.ross@uusmaa.ee
5399 9923

UUS MAA
City

SINU TALVISED ABIMEHED

KODUHOOVIS / METSAS / EHTUSPLATSIL

Kui lumi vajab lükkamist ja ligipääsud puhastamist, siis selleks sobiva tehnika laiad Avantirenti valikust. Nii juhiga, kui ilma.

Meilt leiad vajaliku tehnika ehitusele, metsa ja koju.

TELLI TEENUS või **RENDI MASIN**

AVANTI RENT

Küsi pakkumist:
avantirent.ee
info@avantirent.ee
51 51 959

BRAVO!

Talveks korralikult VARUSTATUD

BRAVO TEHNIKA

MÜÜK / HOOLDUS / PAIGALDUS
Tehnika 7, Saku / E-R 9:00–18:00
53 244 296 / bravotehnika.ee

LUULEHUVILISED LAPSED SAAVAD KANDIDEERIDA LASTEKONVERENTSILE

Saku Sõnumid

Lastekaitse Liit ja Tallinna Raamatukogud ootavad 3.–4. klasside luulehuvilistest õpilasi kandideerima Eesti teisele lastekonverentsile „Luule meie suus“. Osalema valitakse 30 luulehuvilist last üle Eesti.

Konverentsil on lastel võimalus kaasa rääkida, millist luulet nad lugeda soovivad – alates sisust kuni kujunduseni. Tegemist on harukordse võimalusega, kus otsustajateks ja arvamuse avaldajateks on lapsed ise.

- Kandideerimine on avatud kuni 15. veebruarini kell 23.59
- Lastekonverents toimub laupäeval, **21. märtsil kell 13–16 Tallinna Südalinna raamatukogus**

Lisainfo ja kandideerimisjuhised on avaldatud Lastekaitse Liidu kodulehel lastekaitseliit.ee. Konverentsi raames saavad osalejad kohtuda ja küsimusi esitada tunnustatud lastekirjanikele ja -luuletajatele Ilmar Trullile, Jaanus Vaiksoole, Leelo Tunglale ja Tarmo Vaarmetsale.

Konverentsi korraldavad Lastekaitse Liit ja Tallinna

Raamatukogud. MTÜ Lastekaitse Liidu tegevust toetab
Sotsiaalministeerium. Foto: Eesti Lastekaitse Liit

Foto: Eesti Lastekaitse Liit

Ristsõna

Detsembrikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna Marju-Merike Brück. Auhinna kättesaamiseks helistada tööpäevadel vallavalitsuse telefonil 671 2431.

	Toalill	Sõidu- riist	Tänav Sakus	Lennuk	Tükk aega tagasi	Pildi- objekt	Õhtu- juht Tõnis	Endine tipp- vehkleja Merle
Uudiste- saade			1000 N					
Pildi- objekt								
Poola härra				Inglase piim				
Argoon			Killumäng	Poolaasta				
Vaimult virge			Tee pikku- se ühik					
					Võrguaas			
					Soomlase õun			
				3 keemilist elementi				Luuletaja ja laste- kirjanik
			Järvenuu- sika talu					
		Profes- sioon						
						Rida		
						Sipsiku hooldaja		
			Peruu indi- aanlased					
			Sakslase muna					
Järeli- kult						Kirde- suund		
Neem						Aasta		
	Väävli, väävel-				Vee olek			

Detsembri ristsõna õige vastus: ESIMESE LUME AEG.

Jaanuarikuu ristsõna vastus palume saata 4. veebruariks e-postile ristsona@sakuvald.ee.

Ristsõna koostas Viljar Kimmel.

Puhkpilliorkester Saku tähistab:

ARVI MIIDO

70.

JUUBELIKONTSERT

Dirigendid:

Arvi Miido, Lembitu Vaidla

Solistid:

Kristine Kullat – vokaal

Ian Kalla – vokaal

Aivar Pukk – tenor

Olavi Oismann – klarnet

ÜLLATUSESINEJAD

Saku Valla

Kultuurikeskuses,

laupäeval, 31. jaanuaril 2026 kell 14.

TASUTA

SAKU VALD LIIGUB

**EAKATE
VESIVÕIMLEMINE
SAKU UJULAS**

24.01.2026

07.02.2026

14.02.2026

TRENNI ALGUS KL. 9.00

OSALUSTASU 2 €

LISAINFO 510 3351 ANNELY-THEA

SAKU VALD LIIGUB

SAKU SUUSAMAJA

E-R 16.00-20.00

L-P 11.00-18.00

SUUSARENT:

LAPSED 3 €

TÄISKASVANUD 5 €

SUUSAHOOLDUSTEENUS:

HERLENT 5624 6369

Saku Terviserajad

**ÖINE
SUUSAMATK
SAKU RABAMETSAS**

30. JAANUAR, KELL 21.00
ALGUS SAKU SUUSAMAJA JUUREST

SAKU VALD LIIGUB

OKKALINE LUGU

OSADES:
PRIIT OÖVEL,
TANEL BERGMANN, KADRI BERGMANN
KOSTÜÜMID:
JANA VOLKE

Pühapäev
08.02
11:00

Pilet 6€ müügil:
KIISA VABAAJAKESKUSES
kuni 1.a lapsed tasuta

LAVASTUS, LUGU
JA LAULUD:

www.teatersober.ee
Teater Söber

Sack
von
Sound
boutique

R 30.01 19:00
Saku Valla Kultuurikeskus
Teaduse 1

aegumatud palad
Ultima Thule kullafondist

Thulest viidud

**RAUL VAIGLA
MARIE VAIGLA
TERO SAARTI**

Eelmüügis
Pilet kahele 30€
sakuvallakalender.ee

Lavastaja Üllar Saaremäe
Autor Eric-Emmanuel Schmitt

HÄRRA IBRAHIM

JA KORAANI ÖIED

TEATER
NUUTRUM

R 13. veebruar 19:00
KIISA VABAAJAKESKUSES
sakuvallakalender.ee

nuutrum.ee

VOL5!

R 23. 01 19:00
20.02 külalised Birgit Sarrap ja Mihkel Mattisen

SAKU VALLA KULTUURIKESKUS TEADUSE 1

MUUSIKAVIKTORIIN

MELO-MANG

KOOS LIVE BÄNDIGA
ÕHTU KÜLALINE
SILVER LAAS

ÕHTU TÄIS
PÕNEVAID KÜSIMISI,
UUSI TEADMISI
JA HEAD MUUSIKAT
MÕNUSAS SELTSKONNAS.
TULE MANGIMA VÕI KAASA ELAMA!

KUSLAPITE
KOHVIK

5€

Lisainfo ja registreerimine sündmuse lehel sakuvallakalender.ee

